ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

របាយការណ៍
ស្តីអំពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍
ឆ្នាំ ២០០១

រៀបចំដោយ

គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

(ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា)

ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០២

មាតិកា

			ទំព័រ
	អារម្ភកថា		
I-	សេចក្តីផ្តើម		០១
II-	បញ្ហាប្រឈមមុខក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍នៅប្រទេសកម្ពុជា		០២
III-	ជំនួយបរទេសសំរាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍		១២
	៣.១	ការសន្យា និងការប្រើប្រាស់ជំនួយបរទេសសំរាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍	១២
	៣.២	ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌ និងតាមប្រភពអ្នកផ្តល់ជំនួយ	១៣
	៣.៣	ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាម ប្រភេទ និងតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌ	១៥
	៣.៤	ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមវិស័យ	២០
	៣.៥	ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមអ្នកផ្តល់ជំនួយ	២១
	៣.៦	ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាម ប្រភពអ្នកផ្តល់ជំនួយ និងតាមវិស័យ ក្នុងឆ្នាំ ២០០១	២៦
IV-	សេចក្តីសន្និដ្ឋាន		២៩

តារាង :

តារាងទី ១	១៣
តារាងទី ២	១៦
តារាងទី ៣	១៨
តារាងទី ៤	២១
តារាងទី ៥	២៤
តារាងទី ៦	២៧-២៨
CHART ទី ១	១៦
CHART ទី ២	១៨
CHART ទី ៣	២២
CHART ទី ៤	២៥

ឧបសម្ព័ន្ធ :

ឧបសម្ព័ន្ធ I : និយមន័យនៃប្រភេទ និងលក្ខខ័ណ្ឌនៃជំនួយសំរាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍

ឧបសម្ព័ន្ធ II : ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាម ប្រភេទ និងតាមលក្ខខ័ណ្ឌ និងតាមឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១

ឧបសម្ព័ន្ធ III : ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមវិស័យ ឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១

ឧបសម្ព័ន្ធ IV : ការប្រើប្រាស់ជំនួយ តាម ប្រភពអ្នកផ្តល់ជំនួយសំខាន់ៗ និងតាមឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១

អារម្ភកថា

ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា/ គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (ក.អ.ក/ គ.ជ.នា) បានរៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសំរាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ (Development Cooperation Report-DCR) ដែលជាផ្នែកមួយនៃភារកិច្ចស្នូលរបស់ខ្លួន។ គោលដៅចំបងនៃការរៀបចំរបាយការណ៍នេះគឺការបង្ហាញជូននូវពត៌មានសង្ខេបស្តីពីការប្រើប្រាស់ជំនួយផ្លូវការសំរាប់អភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ (Official Development Assistance-ODA) ដែលសហគមន៍អន្តរជាតិបានផ្តល់មកកម្ពុជា។ របាយការណ៍នេះបានគូសបញ្ជាក់អំពីការប្រើប្រាស់ជំនួយនាពេលបច្ចុប្បន្នក៏ដូចជាការប្រើប្រាស់ជំនួយផ្លូវការសំរាប់អភិវឌ្ឍន៍កន្លងមកដែលកម្ពុជាបានទទួលពីដៃគូអ្នកផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគីនិងពហុភាគីស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិព្រមទាំងពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល។

របាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍លើកទី១សំរាប់កម្ពុជាត្រូវបានរៀបចំ និងបោះពុម្ពផ្សាយដោយកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ (UNDP) នៅចុងឆ្នាំ ១៩៩៤ ដើម្បីពិនិត្យ និងវាយតំលៃលើការប្រើប្រាស់ជំនួយអន្តរជាតិក្នុងឆ្នាំ ១៩៩២/ ១៩៩៣សំរាប់អភិវឌ្ឍកម្ពុជា។ ចាប់ពីឆ្នាំ ១៩៩៥មក ក.អ.ក/ គ.ជ.នា បានរៀបចំរបាយការណ៍នេះដោយមានជំនួយឧបត្ថម្ភបច្ចេកទេសពីកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ។ ពត៌មានទាំងឡាយដែលបានបង្ហាញក្នុងរបាយការណ៍បានផ្អែកលើតួលេខដែល ក.អ.ក/ គ.ជ.នា បានខិតខំប្រមូលការផ្តល់ជំនួយជាក់ស្តែងនិងផែនការផ្តល់ជំនួយប្រចាំឆ្នាំពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បរទេស។ ទោះបីយើងបានខិតខំធ្វើសុពលភាពតួលេខតាមប្រភពពត៌មានផ្សេងៗទៀតក៏ដោយក៏សុពលភាពភាពប្រាកដប្រជានៃពត៌មានដែលបានបង្ហាញក្នុងរបាយការណ៍នេះនៅតែពឹងផ្អែកភាគច្រើនលើតួលេខដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បានផ្តល់មក ក.អ.ក/ គ.ជ.នា។

របាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ប្រចាំឆ្នាំ គឺជាឯកសារមួយក្នុងចំណោមឯកសារដទៃទៀតដែលរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបង្ហាញក្នុងកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ប្រចាំឆ្នាំ។ ខ្ញុំសូមស្នើដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ផ្តល់ពត៌មានទាំងឡាយតាមកាលបរិច្ឆេទកំណត់ដើម្បីអោយ ក.អ.ក/ គ.ជ.នា មានលទ្ធភាពរៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍បានទាន់ពេលវេលាសំរាប់ចែកផ្សាយឯកសារនេះអោយបានមុនកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់។ របាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ប្រចាំឆ្នាំក៏ជាប្រភពពត៌មានយ៉ាងសំខាន់សំរាប់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជំនួយបរទេស និងសំរាប់រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនានាដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធិភាពនៃការប្រើប្រាស់ជំនួយបរទេសក្នុងគោលដៅសំរេចអោយបាននូវបណ្តាអាទិភាពនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា។

ឆ្លៀតឱកាសនេះខ្ញុំសូមសំដែងអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅចំពោះអ្នកផ្តល់ជំនួយដែលបានផ្តល់ពត៌មានសំរាប់រៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសំរាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍នេះ។ លើសពីនេះខ្ញុំក៏សូមសំដែងអំណរគុណចំពោះកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិដែលបានផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសសំរាប់កិច្ចការទាំងនេះ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០២

គាត ឈន់

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

អនុប្រធានទី១ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

I. សេចក្តីផ្តើម

១- ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា/ គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍ (ក.អ.ក/ គ.ជ.នា) បានរៀបចំរបាយការណ៍ស្តីអំពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ (Development Cooperation Report-DCR) ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដែលជាផ្នែកមួយនៃភារកិច្ចស្នូលរបស់ខ្លួន ដើម្បីបង្ហាញជូននូវពត៌មានស្តីពីជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ (Official Development Assistance-ODA) ដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិបានផ្តល់មកកម្ពុជា ។ របាយការណ៍នេះបានរៀបចំឡើងដោយផ្អែកលើទិន្នន័យស្តីពីការប្រើប្រាស់ជំនួយជាក់ស្តែង និងផែនការប្រើប្រាស់ជំនួយនៅកម្ពុជា ដែល ក.អ.ក/ គ.ជ.នា ប្រមូលបានពីដៃគូផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគី និងពហុភាគីទាំងអស់ ព្រមទាំងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ ។

២- របាយការណ៍ស្តីអំពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍នេះបានសង្ខេបពីការប៉ាន់ស្មាននៃការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសំរាប់ឆ្នាំ ២០០១ និងការប្រើប្រាស់ជំនួយជាក់ស្តែងដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បរទេសបានរាយការណ៍ពីឆ្នាំ ១៩៩២ ដល់ ២០០០ ។ ដូចគ្នានឹងរបាយការណ៍មុនៗដែរ ទិន្នន័យស្តីពីការប្រើប្រាស់ជំនួយត្រូវបានសង្ខេបតាមប្រភេទនិងតាមលក្ខខ័ណ្ឌនៃជំនួយតាមវិស័យនិងប្រទេស/ ស្ថាប័នផ្តល់ជំនួយសំខាន់ៗ ។ លើសពីនេះទៀត របាយការណ៍ឆ្នាំ ២០០១ នេះមានរួមទាំងពត៌មានសង្ខេបនៃការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការតាមប្រទេសស្ថាប័នផ្តល់ជំនួយនិងតាមវិស័យសំរាប់ឆ្នាំ ២០០១ ផងដែរ ។

៣- <u>វិធីសាស្ត្រ</u>: ទិន្នន័យសំខាន់ៗសំរាប់រៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបានប្រមូលតាមរយៈសំណួរអង្កេតដែល ក.អ.ក/ គ.ជ.នា បានផ្ញើទៅដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទ្វេភាគី និងពហុភាគីទាំងអស់នាដើមឆ្នាំនីមួយៗ ។ សំណួរអង្កេតនេះត្រូវបានរៀបចំដើម្បីប្រមូលពត៌មានស្តីពីជំនួយដែលបានផ្តល់និងដែលគ្រោងនឹងផ្តល់សំរាប់អនុវត្តគំរោង/ កម្មវិធីកំពុងអនុវត្ត និងគំរោង/ កម្មវិធីក្នុងផែនការ ។ ប៉ុន្តែប្រការដែលគួរអោយសោកស្តាយគឺដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បរទេសមួយចំនួនពុំបានផ្តល់ទិន្នន័យនៃការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមកម្មវិធី/ គំរោងដែលធ្វើអោយកិច្ចរៀបចំរបាយការណ៍ប្រើប្រាស់ជំនួយតាមប្រភេទតាមលក្ខខ័ណ្ឌ និងតាមវិស័យជួបប្រទះការលំបាកខ្លះៗ ។ លើសពីនេះទៅទៀត យើងសង្កេតឃើញថាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ខ្លះពុំបានឆ្លើយតបទាន់ពេលវេលាឡើយ ។ សុពលភាពទិន្នន័យឆ្នាំ ២០០១ ត្រូវបានបន្តរហូតដល់ដំណាច់ខែមេសា ឆ្នាំ ២០០២ ។ លើសពីនេះ ដោយផ្អែកទៅលើពត៌មានដែលមានស្រាប់ យើងក៏បានបញ្ចូលក្នុងរបាយការណ៍នេះនូវការប៉ាន់ស្មានសំរាប់ទិន្នន័យដែលខ្វះចន្លោះ ។ ដូច្នេះ ការប៉ាន់ស្មានសំរាប់ឆ្នាំ ២០០១ ត្រូវបានចាត់ទុកជា "ទិន្នន័យបណ្តោះអាសន្ន" ។ ចំពោះអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ការប្រើប្រាស់ជំនួយ ត្រូវបានគិតគូរឡើងដោយប្រើប្រាស់ទិន្នន័យនានារបស់នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងជំនួយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នៃ ក.អ.ក/ គ.ជ.នា ។

៤- ការបែងចែកប្រភេទជំនួយតាមប្រភេទតាមលក្ខខ័ណ្ឌ និងតាមវិស័យ ត្រូវបានអនុលោមតាមប្រព័ន្ធរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និង OECD ។ តាមប្រព័ន្ធនេះ ជំនួយត្រូវបានបែងចែកដូចតទៅ: កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសុទ្ធសាធ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសំរាប់វិនិយោគ ជំនួយសំរាប់គំរោងវិនិយោគ ជំនួយទ្រទ្រង់ថវិកានិងជញ្ជីងទូទាត់ ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ដែលរួមទាំងមូលនិធិសំរាប់

ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ព្រមទាំងជំនួយម្ហូបអាហារនិងសំភារៈប្រើប្រាស់ដែលបានផ្តល់មកកម្ពុជាតាមរយៈភ្នាក់ងារសហប្រជាជាតិនិងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។និយមន័យស្តីពីប្រភេទជំនួយនិងជំនួយតាមលក្ខខ័ណ្ឌ មានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ១ ។

៥- អ្នកផ្តល់ជំនួយភាគច្រើនបានអនុវត្តកម្មវិធីទាំងស្រុងឬមួយផ្នែករបស់ខ្លួនតាមរយៈភ្នាក់ងារនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនិង/ ឬ តាមរយៈអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។ ម៉្យាងទៀតយើងបានកត់ត្រាដោយឡែកចំពោះតួលេខសំខាន់ៗនៃកិច្ចព្រមព្រៀងសហហិរញ្ញប្បទានរបស់ភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគីសំរាប់អនុវត្តគំរោងរបស់ភ្នាក់ងារពហុភាគីនិងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ ។ដើម្បីចៀសវាង "*ការគណនាត្រួតគ្នា*" ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៩-២០០១ ការប្រើប្រាស់ជំនួយរបស់បណ្តាភ្នាក់ងារនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវបានបែងចែកជា២ប្រភេទ ។ ប្រភេទទី១បានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីជំនួយសរុបទាំងអស់សំរាប់កិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់បណ្តាភ្នាក់ងារនៃអង្គការសហប្រជាជាតិដោយមិនគិតដល់ប្រភពហិរញ្ញប្បទានឡើយ ។ប្រភេទទី២បានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីប្រភពធនធានផ្ទាល់របស់ភ្នាក់ងារទាំងនេះ ។ចំពោះអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលវិញយើងបានកត់ត្រាតែប្រភពហិរញ្ញប្បទានផ្ទាល់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ ដែលរួមមានប្រភពជំនួយពីអ្នកផ្តល់ជំនួយឯកជនអង្គការសាសនាអង្គការមនុស្សធម៌និងហិរញ្ញប្បទានពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផ្សេងៗទៀត ។លើសពីនេះពត៌មានស្តីពីការប្រើប្រាស់ជំនួយដែលអ្នកផ្តល់ជំនួយបានផ្តល់ជារូបិយប័ណ្ណតាមប្រទេសនីមួយៗត្រូវបានកត់ត្រាជាដុល្លារអាមេរិកដោយផ្អែកលើអត្រាប្តូរប្រាក់មធ្យមប្រចាំឆ្នាំជាផ្លូវការរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។

៦- របាយការណ៍នេះបានចាប់ផ្តើមពីខ្លឹមសារសំខាន់ៗនៃបញ្ហាប្រឈមក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍របស់កម្ពុជា ។ផ្នែកបន្ទាប់បង្ហាញពត៌មានស្តីពីការសន្យាផ្តល់និងការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសំរាប់កម្ពុជា ។ពត៌មានស្តីពីការប្រើប្រាស់ជំនួយត្រូវបានបង្ហាញតាមប្រភេទតាមលក្ខខ័ណ្ឌ តាមវិស័យនិងតាមប្រភពអ្នកផ្តល់ជំនួយសំរាប់ឆ្នាំ ២០០១ ។

II. បញ្ហាប្រឈមក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍នៅប្រទេសកម្ពុជា

៧- នៅឆ្នាំ ១៩៩៨ ប្រជាជនកម្ពុជាមានប្រមាណ១១,៥លាននាក់ ។អត្រាកំណើនមធ្យមរបស់ប្រជាជនចំនួន ២,៥%គឺជាអត្រាខ្ពស់បំផុតលំដាប់ទីពីរក្នុងចំណោមបណ្តាប្រទេសអាស៊ាន ។ចំនួនប្រជាជនសរុបនឹងអាចកើនឡើងចំនួន១,៧លាននាក់នៅក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០០១-២០០៦ ។របាយរវាងអាយុនិងភេទពុំមានតុល្យភាពនៅឡើយ ។ស្ត្រីមានចំនួនច្រើនជាងបុរស(បុរស៩៣នាក់/ ស្ត្រី១០០នាក់) ហើយកុមារអាយុក្រោម ១៤ឆ្នាំ មានចំនួន៤២,៨%នៃចំនួនប្រជាជនសរុបនៅឆ្នាំ ១៩៩៨ ។វិសមភាពរបាយរវាងអាយុនិងភេទឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីអត្រាមរណៈខ្ពស់និងការធ្វើអន្តោប្រវេសន៍ក្នុងអំឡុងរបបខ្មែរក្រហម ។វិសមភាពនេះបានបន្សល់នូវការលំបាកយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍន៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងទៅអនាគត ។

៨- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាយល់ច្បាស់អំពីបញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ដែលកម្ពុជាកំពុងជួបប្រទះនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។គ្រោះមហន្តរាយដែលបង្កើតឡើងដោយមនុស្សនិងដែលបានកើតឡើងដោយ

ធម្មជាតិក្នុងរយៈពេលជាង៣ទស្សវត្សរ៍បានបន្សល់ភាពខ្ទេចខ្ទាំដល់កម្ពុជា។ ជម្លោះផ្ទៃក្នុងជាច្រើនទស្សវត្សរ៍មិនត្រឹមតែធ្វើអោយគ្រឹះសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច ដែលជាមូលដ្ឋាននៃការអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវចុះទន់ខ្សោយប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងបានបំផ្លាញទាំងស្រុងនូវធនធានមនុស្ស ដែលជាមូលធនរបស់ជាតិទៀតផង។ លទ្ធផលនៃវិសមភាពរបាយអាយុរបស់ប្រជាជន និងការខ្វះខាតកំលាំងពលកម្មមានជំនាញ បានបង្កើនអំរែកនៃបញ្ហាប្រឈមបន្ថែមទៀតក្នុងសំរេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍។ រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់ថារយៈពេលសំរាប់សំរេចការស្តារនិងអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវ័ន្ត មិនអាចកាត់បំព្រួញអោយខ្លីបានឡើយ ប្រសិនបើរាជរដ្ឋាភិបាលពុំមានធនធានគ្រប់គ្រាន់។ ការកសាងសមត្ថភាពខាងមុខជំនាញឡើងវិញមានសារៈសំខាន់ដើម្បីសំរេចកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច ប្រកបដោយចិរភាព ហើយយើងក៏ត្រូវការពេលវេលាមួយគ្រប់គ្រាន់ដែរ។ ការកសាងមូលដ្ឋានធនធានមនុស្សឡើងវិញអោយស្មើនឹងកំរិតមុនសង្គ្រាម ទាមទារអោយពេលវេលាយ៉ាងហោចណាស់ក៏មួយទស្សវត្សរ៍ដែរ ដោយផ្អែកលើការធ្វើអង្កេតប្រជាសាស្ត្រនាពេលកន្លងមក។ នាពេលបច្ចុប្បន្ន ប្រជាជនដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់ក្រោយមធ្យមសិក្សាមានតិចជាង១%នៃប្រជាជនសរុប។ កត្តាមួយទៀតដែលនាំអោយកំលាំងពលកម្មមានមុខជំនាញទាបគឺប្រព័ន្ធអប់រំរបស់យើងដែលកំពុងប្រឈមនឹងបញ្ហាបង្កើនប្រសិទ្ធិភាព។ សិស្សប្រមាណ១/៣នៃចំនួនសិស្សចុះឈ្មោះចូលរៀននៅថ្នាក់ទី១បានបញ្ចប់ថ្នាក់ទី៦។ ដូច្នេះបញ្ហាប្រឈមមុខនាពេលអនាគតគឺកង្វះខាតយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរនូវកំលាំងពលកម្មជំនាញ។

៩- ឧបសគ្គធំៗដែលបន្តជះឥទ្ធិពលដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច របស់កម្ពុជារួមមាន:

កង្វះខាតធនធានមនុស្ស: បញ្ហានេះនៅតែជាឧបសគ្គចំបងក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍន៍របស់កម្ពុជា។ ក្នុងរយៈពេលខ្លី រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងដោះស្រាយបញ្ហាដោយជួលជំនាញការបរទេសលើមូលដ្ឋានបណ្តោះអាសន្ន និងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលវែងតាមរយៈកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ជាតិ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្តេជ្ញាពង្រីកវិស័យអប់រំ និងបង្កើតកាលានុវត្តភាពសំរាប់ការអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលមុខជំនាញ។

តំលាតហិរញ្ញវត្ថុ និងរូបិយប័ណ្ណបរទេស: ទន្ទឹមនឹងចំណូលមធ្យមក្នុងមនុស្សម្នាក់ៗមានកំរិតទាប និងភាពក្រីក្រជាទូទៅ លទ្ធភាពរបស់កម្ពុជាក្នុងការកៀងគរសញ្ចយក្នុងស្រុកសំរាប់ការវិនិយោគនៅមានកំរិតទាបនៅឡើយ។

កង្វះខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវ័ន្ត:

ការពង្រីកនិងគុណភាពនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបស់កម្ពុជានៅពុំទាន់ដល់កំរិតគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ទាក់ទាញវិនិយោគឯកជននៅឡើយ។

កង្វះខាតសមត្ថភាពស្ថាប័ន: រាជរដ្ឋាភិបាលនៅមានកិច្ចការសេសសល់បន្ទាន់ជាច្រើនទៀតសំដៅកែលំអស្ថាប័នរដ្ឋបាល ស្ថាប័នច្បាប់ ស្ថាប័នពាណិជ្ជកម្ម ស្ថាប័នតុលាការ និងស្ថាប័ននិយតករ ដើម្បីសំរេចអោយបាននូវនិយាមមួយដែលអាចជំរុញនិងបង្កើនជំនឿទុកចិត្តរបស់វិនិយោគិន ដើម្បីអោយពួកគេធ្វើវិនិយោគរយៈពេលយូរអង្វែង។ បច្ចុប្បន្ន បញ្ហាអភិបាលកិច្ចក៏ជាអាទិភាពចំបងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលផងដែរ។

១០- បន្ទាប់ពីសង្គ្រាមស៊ីវិលនិងជម្លោះផ្ទៃក្នុងអស់រយៈពេល៣០ឆ្នាំមកសង្គមកម្ពុជាត្រូវប្រឈមនឹងការកសាងនិងការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវ័ន្ត និងសេដ្ឋកិច្ច និងការបង្កើនធនធានមនុស្សទៀតផង ។ កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សត្រូវអោយបង្កើតឡើងនូវបរិយាកាសមួយដែលប្រជាជនគ្រប់រូបអាចចូលរួមដោយស្មើសិទ្ធិក្នុងការរស់នៅនិងក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌របស់ប្រទេស ។

១១- ក្នុងបរិបទសកលលោកកម្ពុជាកំពុងចិតក្នុងចំណោមជាតិក្រីក្រដែលមានចំណូលមធ្យមក្នុងមនុស្សម្នាក់ៗប្រហែល២៧១ដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០០ ។ តាមរបាយការណ៍អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សរបស់កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិឆ្នាំ ២០០១ កម្ពុជាត្រូវបានចាត់ក្នុងចំណាត់ថ្នាក់ទី១២១ក្នុងចំណោមប្រទេសក្រីក្រចំនួន១៦២ ។ ទោះបីជាប្រជាជនកម្ពុជាបានគេចផុតពីសង្គ្រាមរ៉ាំរ៉ៃនិងការគេចភៀសខ្លួនរបស់ប្រជាជនរងគ្រោះអស់រយៈពេលជាង៣០ឆ្នាំក៏ដោយក៏ ប្រជាជនភាគច្រើននៅតែប្រឈមនឹងភាពក្រីក្រ និងសុវត្ថិភាពស្បៀងអាហារ ។ តាមការប៉ាន់ស្មានឆ្នាំ ១៩៩៩ ប្រជាជនចំនួនប្រមាណ ៣៦% កំពុងរស់នៅក្រោមបន្ទាត់ក្រីក្រ ។ ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រចំនួន៩០%កំពុងរស់នៅតាមតំបន់ជនបទក្នុងនោះប្រមាណ៧១%កំពុងប្រកបមុខរបរកសិកម្ម ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០០ កម្ពុជាបានទទួលរងគ្រោះមហន្តរាយទឹកជំនន់ដ៏ធំជាងគេបំផុតដែលមិនធ្លាប់ជួបប្រទះក្នុងរយៈកាល៧០ឆ្នាំកន្លងមក ។ ទោះបីជារាជរដ្ឋាភិបាលបាននិងកំពុងខិតខំប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយឥទ្ធិពលអាក្រក់ទាំងនេះយ៉ាងក៏ដោយក៏ ប៉ុន្តែ គ្រោះមហន្តរាយនេះក៏ នៅតែជាកត្តាមួយដែលនាំអោយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជនក្រីក្រមានកំរិតធ្ងន់ធ្ងរឡើងៗ ។

១២- រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ថាការស្តារនិងការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធអប់រំដែលបានបំផ្លាញទាំងស្រុងដោយសង្គ្រាមស៊ីវិលនិងជម្លោះផ្ទៃក្នុងគឺជាវិស័យអាទិភាពខ្ពស់ ។ ទោះបីជាមានការរីកចំរើនគួរអោយកត់សំគាល់យ៉ាងណាក៏ដោយក៏ ការផ្តល់សេវាអប់រំមូលដ្ឋានកំពុងប្រឈមនឹងបញ្ហាជាច្រើន ។ ដើម្បីសំរេចអោយបាននូវគោលដៅនៃការអប់រំមូលដ្ឋានសំរាប់ទាំងអស់គ្នា រាជរដ្ឋាភិបាលមិនត្រឹមតែខិតខំបំពេញការខ្វះចន្លោះកន្លងមកនិងខិតខំកែលំអប្រសិទ្ធិភាពការផ្តល់សេវាអប់រំប៉ុណ្ណោះទេប៉ុន្តែ បានជំរុញបង្កើនល្បឿននៃការផ្តល់សេវាអប់រំដើម្បីឆ្លើយតបនឹងកំណើនរបស់ប្រជាជនផងដែរ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់ថាការកសាងមូលដ្ឋានធនធានមនុស្សសំរាប់ឆ្លើយតបនឹងតំរូវការទាំងផ្នែកសាធារណៈ និងទាំងផ្នែកឯកជនគឺជាបុរេលក្ខខ័ណ្ឌ ដើម្បីសំរេចបាននូវគោលដៅនៃការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច ប្រកបដោយចិរភាពសំរាប់ឈានទៅសំរេចដោយជោគជ័យក្នុងការអនុវត្តន៍កម្មវិធីកំណែទំរង់រដ្ឋនានាដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបាន និងកំពុងអនុវត្ត ។

១៣- ម្យ៉ាងទៀតចិរភាពនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចអាចសំរេចបានលុះត្រាតែយើងអាចផ្គត់ផ្គង់កំលាំងពលកម្មជំនាញបានគ្រប់គ្រាន់តាមតំរូវការរបស់ផ្នែកឯកជន ។ ដូចគ្នានេះដែរ ទោះបីជារាជរដ្ឋាភិបាលបានប្តេជ្ញានិងខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងណាក៏ដោយក៏ ជោគជ័យក្នុងកំណែទំរង់រដ្ឋបាលនិងអភិបាលកិច្ច នៅជួបប្រទះការលំបាកនិងការរាំងស្ទះជាច្រើនដោយសមត្ថភាពរបស់វិស័យសាធារណៈនៅមានកំរិតដើម្បីគ្រប់គ្រងនិងអនុវត្តបណ្តាច្បាប់និងបទបញ្ញត្តិនានាអោយមានប្រសិទ្ធិភាពខ្ពស់ ។ យើងគួរកត់សំគាល់ផងដែរថាដោយមាន

ជំនួយគាំទ្រពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានារបស់ខ្លួន ទោះបីកម្ពុជាមានបទពិសោធន៍ក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយក៏ដោយក៏រាជរដ្ឋាភិបាលនៅជួបការលំបាកក្នុងដំណើរការអនុវត្តន៍និងការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយច្បាប់និងបទបញ្ញត្តិទាំងនេះក្នុងរយៈពេលខ្លីទៅមធ្យមដោយសារកង្វះខាតធនធានមនុស្ស ។

១៤- ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសុខាភិបាលនិងធនធានមនុស្សក្នុងវិស័យសុខាភិបាលត្រូវបានបំផ្លិចបំផ្លាញក្នុងរបបខ្មែរក្រហម ។ ក្នុងចំនួនវេជ្ជបណ្ឌិត១០០០នាក់ដែលបានបណ្ដុះបណ្ដាលមុនឆ្នាំ ១៩៧៥ មានប្រមាណ៥០នាក់ប៉ុណ្ណោះដែលមានជីវិតរស់នៅក្រោយថ្ងៃរំដោះឆ្នាំ ១៩៧៩ ។ ស្ថានភាពស្រដៀងគ្នាមួយក្នុងមុខវិជ្ជាជីវៈផ្នែកច្បាប់ដែលជាឧបសគ្គចំបងក្នុងការអនុវត្តនូវកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធច្បាប់និងតុលាការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ បច្ចុប្បន្ននេះប្រជាជនប្រមាណ៤៧%ពុំទាន់បានទទួលសេវាកម្មថែទាំសុខភាពគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ ។ មន្ទីរពេទ្យប្រចាំភូមិដែលស្ថិតនៅជិតបំផុតក៏មានចំងាយប្រមាណ៣គ.មពីភូមិដែរ ។ ទោះបីជាមានការរីកចំរើនគួរអោយកត់សំគាល់យ៉ាងណាក៏ដោយក៏កម្ពុជានៅតែស្ថិតក្នុងចំណាត់ថ្នាក់ទាបបំផុតក្នុងចំណោមប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកខាងលិច ។ ការស្លាប់របស់ទារកនិងកុមារភាគច្រើនបណ្ដាលមកពីមេរោគអេដស៍/ជំងឺអេដស៍ជំងឺរាគរូសជំងឺឆ្លងតាមប្រព័ន្ធដកដង្ហើម ការខ្វះខាតវ៉ាក់សាំងជំងឺគ្រុនឈាម និងជំងឺគ្រុនចាញ់ ។ ប្រជាជនមួយចំនួនក៏នៅជួបប្រទះកង្វះនៃថាមពលជាតិប្រូតេអ៊ីន និងកង្វះអាហារូបត្ថម្ភជាទូទៅ ដូចជាជាតិដែក ជាតិអ៊ីយ៉ូដ និងវីតាមីនអា ។ ៥៦% នៃកុមារអាយុក្រោម៥ឆ្នាំច្រើនរងគ្រោះដោយសារជំងឺខ្វះជីវជាតិ ។ កុមារអាយុ១ឆ្នាំប្រមាណ៦៣%បានទទួលការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺរបេងជំងឺស្វិតដៃជើង និងជំងឺកញ្ជ្រិល ។ អត្រាកំណើននៃអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍គឺជាការគំរាមកំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចិរភាពក្នុងកំរិតមួយចាំបាច់សំរាប់អនុវត្តគោលនយោបាយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ លើសពីនេះស្ត្រីទូទៅនៅក្នុងតំបន់ជនបទមិនទាន់បានទទួលសេវាសុខភាពបន្តពូជគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ ។ កត្តាស្លាប់របស់មាតាភាគច្រើនគឺបណ្ដាលមកពីកង្វះឈាមក្រហម ។ ក្រៅពីនេះស្ត្រីនិងកុមារត្រូវការចាំបាច់នូវសេវាកម្មសុខភាពផ្លូវភេទពិសេសការប្រឆាំងនឹងការឆ្លងរាលដាលនៃមេរោគអេដស៍ ។

១៥- ចំណាយខាងសេវាសុខាភិបាលនិងអប់រំគឺជាបន្ទុកដ៏ធ្ងន់សំរាប់ប្រជាជនកម្ពុជាពិសេសគ្រួសារក្រីក្រ ។ បច្ចុប្បន្នគ្រួសារបានចំណាយថវិការបស់ខ្លួនប្រមាណ៣០%សំរាប់ការព្យាបាលជំងឺ ។ នេះជាមូលហេតុចំបងមួយក្នុងចំណោមបណ្ដាមូលហេតុចំបង៧ទាំងឡាយនៃការជំពាក់បំណុលរបស់ប្រជាជនក្រីក្រនិងជនងាយរងគ្រោះ ។ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៦៦-៦៧ រដ្ឋបានចំណាយថវិកាប្រមាណ១២%នៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (ផ.ស.ស) សំរាប់សេវាសុខាភិបាល ។ ចំណែកឯ ៨២%គឺជាចំណាយរបស់ប្រជាជនផ្ទាល់ និង១៤%ទៀតបានមកពីជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ និងមូលនិធិផ្ទាល់របស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។ ដូចគ្នានេះដែរចំណាយរបស់ប្រជាជនសំរាប់សេវាអប់រំក៏មិនមានសមាមាត្រនឹងកំរិតជីវភាពរបស់ប្រជាជនក្រីក្រ ។ ចំណាយរបស់សិស្សថ្នាក់បឋមសិក្សាមានចំនួនរហូតដល់១/៤នៃចំណាយមិនមែនម្ហូបអាហារនៃគ្រួសារក្រីក្រ និងត្រូវចំណាយប្រមាណ ៥៧% សំរាប់សិស្សថ្នាក់មធ្យមសិក្សា ។

១៦- ស្បៀងនៅតែជាតំរូវការចាំបាច់បំផុតរបស់មនុស្ស ហើយស្រូវគឺជាស្បៀងដែលប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់ៗរូបត្រូវការចាំបាច់សំរាប់ការហូបចុកប្រចាំថ្ងៃ ។ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៥ប្រទេសកម្ពុជាសំរេចបានអតិរេកក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ស្បៀងលើកទី១ចាប់តាំងពីមុនសង្គ្រាមស៊ីវិលនាចុងទស្សវត្សរ៍ឆ្នាំ ១៩៦០កន្លងមកហើយក៏សំរេចបានអតិរេកក្នុងឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ទៀតដែរ ។ទោះបីជាយ៉ាងនេះក៏ដោយក៏មានប្រជាជនកម្ពុជាជាច្រើនមិនទាន់មានស្បៀងគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ ដោយសារលទ្ធភាពទិញមានកំរិត និងដោយសារខ្វះខាតប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូននិងទីផ្សារ ។ប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្មនៅតែងាយរងគ្រោះដោយធម្មជាតិ និងដោយសត្វល្អិតបំផ្លាញដែលជាហេតុនាំអោយទិន្នផលមានការប្រែប្រួលយ៉ាងខ្លាំងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ។ថ្វីត្បិតតែយើងសំរេចបានបរិមាណអតិរេកស្បៀងនាបច្ចុប្បន្នក៏ដោយ ប៉ុន្តែជិតពាក់កណ្តាលនៃខេត្ត-ក្រុងទាំង២៤ក្នុងទូទាំងប្រទេសគឺជាតំបន់ខ្វះស្បៀង ហើយប្រជាជនមួយភាគធំនៅពុំមានលទ្ធភាពទិញស្បៀងដែលជាតំរូវការអប្បបរិមារបស់គេបាននៅឡើយ ជាពិសេសក្នុងចន្លោះពេលពីពាក់កណ្តាលខែកក្កដាដល់ពាក់កណ្តាលខែតុលា ។ក្រុមជនផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅ ឬក្រុមជនមាតុភូមិនិវត្តន៍គឺជាក្រុមជនងាយរងគ្រោះដោយសារគ្មានសុវត្ថិភាពស្បៀង ។ទន្ទឹមនឹងកង្វះស្បៀង ការប្រើប្រាស់ស្រូវមួយមុខជាអាហារក៏ពុំទាន់គ្រប់គ្រាន់សំរាប់តំរូវការអាហាររូបត្ថម្ភប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជនដែរ ។ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ស្រូវជាអាហារដែលផ្តល់កាឡូរីច្រើនជាង ៧០%និងមានតំលៃប្រមាណ ៤០%នៃការចំណាយសំរាប់ស្បៀងអាហារ ។

១៧- ប្រជាជនក្រីក្រពុំសូវបានប្រើប្រាស់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវ័ន្ត ។ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធភាគច្រើនពុំទាន់ត្រូវបានស្តារនិងថែទាំនៅឡើយ ។បណ្តាញផ្លូវខេត្តមានសភាពទ្រុឌទ្រោមយ៉ាងខ្លាំង ហើយកាត់ផ្តាច់តំបន់ជនបទដាច់ស្រយាលជាច្រើន ។ចំណែកឯផ្លូវលំជនបទភាគច្រើនពុំអាចធ្វើដំណើរនៅក្នុងរដូវវស្សាបានឡើយ ។ការយកពន្ធផ្លូវខុសច្បាប់បានបង្កើតជាបញ្ហាដ៏ធ្ងន់ធ្ងរសំរាប់ប្រជាជនក្រីក្រនៅតាមជនបទពីព្រោះវាបានធ្វើអោយចំណាយដឹកជញ្ជូនមានតំលៃខ្ពស់ ។ផ្អែកទៅលើរបាយការណ៍ជំរឿនឆ្នាំ ១៩៩៨គ្រួសារនៅតាមជនបទចំនួន២៤%ប៉ុណ្ណោះដែលមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត បើប្រៀបធៀបជាមួយនឹងគ្រួសារដែលរស់នៅទីក្រុងមាន ៦០% ។ក្នុងចំណោមប្រជាជនក្រីក្របំផុតដែលមានប្រមាណ ២០%នៃប្រជាជនជនបទ មានតែ ៤%ប៉ុណ្ណោះទេដែលមានលទ្ធភាពអាចទទួលបានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់ ។ដូចគ្នានេះដែរ លទ្ធភាពដែលប្រជាជនអាចទទួលការផ្គត់ផ្គង់អនាម័យនៅតាមតំបន់ជនបទនៅមានកំរិតទាប មានតែ ៨.៦%ប៉ុណ្ណោះ បើប្រៀបធៀបទៅនឹង ៤៩%នៃការផ្គត់ផ្គង់សំរាប់ប្រជាជនទីក្រុង ។គ្រួសារនៅតាមជនបទចំនួនជាង ៩៤%បានប្រើប្រាស់អុសជាមូលដ្ឋានសំរាប់ចំអិនអាហារ ហើយ ៨៦%បានប្រើប្រាស់ប្រេងកាតសំរាប់ដុតបំភ្លឺ ។គ្រួសារប្រជាជននៅជនបទតិចជាង ១%ប៉ុណ្ណោះមានលទ្ធភាពអាចប្រើប្រាស់ថាមពលអគ្គិសនីរបស់រដ្ឋ ។លទ្ធភាពក្នុងការប្រើប្រាស់សេវាកម្មទូរស័ព្ទតាមតំបន់ជនបទក៏នៅទាបនៅឡើយ ។

១៨- កម្ពុជាត្រូវបានទទួលរងការបំផ្លិចបំផ្លាញខាងបរិស្ថានគួរអោយកត់សំគាល់នៅក្នុងទស្សវត្សរ៍នៃឆ្នាំ ១៩៧០ ១៩៨០ និង ១៩៩០ ។ការបំផ្លាញភាគច្រើនបណ្តាលមកពីការធ្វើអាជីវកម្មលើសលប់ទៅលើ

ប្រភពធនធាន និងការគ្រប់គ្រងពុំមានចិរភាព។ ព្រៃឈើ ៧៤%ដែលគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃប្រទេសទាំងមូលក្នុងឆ្នាំ ១៩៦៩ បានថយចុះនៅសល់តែ៥៨%នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៧។ ការថយចុះនៃបរិមាណព្រៃឈើនេះបានបណ្តាលអោយជីវសាស្រ្តចំរុះថយចុះ។ ការហូរច្រោះដីដីល្បាប់កើនឡើងយ៉ាងលឿនក្នុងស្ទឹង ទន្លេ និងទន្លេមេគង្គ ទន្លេសាប បឹងទន្លេសាបរួមតូចគឺជាមូលហេតុនាំនៃគ្រោះទឹកជំនន់ធំ ៧ នាឆ្នាំកន្លងមកនេះ។ ការមិនធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មទឹកកខ្វក់គឺជាបញ្ហាដែលនាំទៅដល់ការបំពុលទឹកទន្លេ។ បញ្ហាគន្លឹះគឺការប្រើប្រាស់ប្រភពធនធានទឹកដ៏សម្បូណ៌បែបនេះប្រកបដោយចិរភាព ជាពិសេសសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ធារាសាស្រ្ត។ តំបន់នេសាទទឹកសាប និងទឹកប្រៃត្រូវទទួលរងនូវការបំផ្លិចបំផ្លាញ និងហិនហោចបន្តិចម្តងៗ។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៩ រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្រឹងប្រែងទប់ស្កាត់ការកាប់ព្រៃឈើខុសច្បាប់គួរអោយកត់សំគាល់ តែការកែលំអអភិបាលកិច្ចក្នុងវិស័យព្រៃឈើត្រូវតែបន្តពង្រឹង ដើម្បីធានានូវការចាំបាច់របស់សហគមន៍មូលដ្ឋានដែលនៅតែពឹងផ្អែកទាំងស្រុងទៅលើប្រភពធនធានព្រៃឈើ។ នៅក្នុងចុងឆ្នាំ ២០០០ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដកហូតនិងកាត់បន្ថយឡូតិ៍នេសាទ ហើយឡូតិ៍នេសាទប្រមាណ៥៦% ត្រូវបានប្រែក្លាយទៅជាដែននេសាទសំរាប់អាជីវកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ។ ទាំងនេះទាមទារអោយមានការរៀបចំ និងអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងនិយតកម្មសំរាប់គ្រប់គ្រងសហគមន៍នេសាទ។

១៩- ទោះបីជាមានការរីកចំរើនគួរអោយកត់សំគាល់ក្នុងការបង្កបរិយាកាសអំណោយផលសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជនយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏នៅមានបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនក្នុងការរៀបចំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធខាងផ្នែករូបវ័ន្ត ខាងផ្នែកច្បាប់និងខាងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុចាំបាច់នានាដើម្បីគាំទ្រដល់វិស័យឯកជន។ រហូតមកដល់ពេលនេះសមាមាត្រប្រាក់បៀវត្សរ៍សំរាប់កំលាំងពលកម្មដែលធ្វើការក្នុងវិស័យសាធារណៈនៅតែមានកំរិតទាប។ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៩ មានកំលាំងពលកម្ម ១៥%ប៉ុណ្ណោះដែលធ្វើការងារក្នុងផ្នែកសាធារណៈ ក្នុងនោះ ៥៣%នៅទីក្រុងភ្នំពេញ និង១១%នៅជនបទ។ បញ្ហាដែលគួរអោយកត់សំគាល់គឺការខ្វះការងារធ្វើ និងការប្រើប្រាស់ពលកម្មមិនអស់លទ្ធភាព និកម្មភាព និងការទទួលបៀវត្សរ៍ទាប។ ប្រាក់បៀវត្សរ៍មធ្យមប្រចាំខែមានប្រមាណ ៤៣ដុល្លារអាមេរិក។ កំលាំងពលកម្មភាគច្រើន (ប្រហែល ៤៦%នៃកំលាំងពលកម្ម) គឺជាកំលាំងពលកម្មក្នុងគ្រួសារដែលគ្មានទទួលប្រាក់កំរៃ។ នៅតំបន់ជនបទស្រ្តីប្រមាណជាង២/៣បានចាត់ទុកខ្លួនឯងថាជាពលករក្នុងគ្រួសារ ហើយពុំបានទទួលប្រាក់កំរៃទេ។ រីឯនៅរាជធានីភ្នំពេញវិញ មានតែ ២០%ប៉ុណ្ណោះ។ ដោយសារអត្រាកំណើនប្រជាជនមានកំរិតខ្ពស់ កំលាំងពលកម្មសរុបក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៨ មានប្រមាណ៥.១លាននាក់។ គេរំពឹងថាកំលាំងពលកម្មនឹងកើនឡើងប្រមាណ២២៨.០០០នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ ដែលនឹងចូលទៅក្នុងទីផ្សារពលកម្មរៀងរាល់ឆ្នាំ។ កំលាំងពលកម្មភាគច្រើនគឺជាអ្នកមានមុខជំនាញទាប។ ការបង្កើតការងារសំរាប់ពលករថ្មីសំរាប់យោធិនរំសាយនិងមន្រ្តីរាជការក្នុងកម្មវិធីកំណែទំរង់រដ្ឋបាល ព្រមទាំងអ្នកគ្មានការងារធ្វើគឺជាបញ្ហាលំបាកមួយដែលរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវប្រឈមដោះស្រាយ។ ការលំបាកនេះអាចដោះស្រាយបាន លុះត្រាតែតំរូវការកំលាំងពលកម្មក្នុងផ្នែកឯកជនកើនឡើងឆាប់រហ័ស (ទាំងក្នុងប្រព័ន្ធ និងក្រៅប្រព័ន្ធ)។ ដូច្នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបង្កលក្ខណៈ និងជំរុញអោយវិស័យឯកជនចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស។

២០- កម្ពុជាជាប្រទេសមួយដែលសម្បូរណ៍ដោយគ្រាប់មីននិងយុទ្ធភ័ណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ។ការអង្កេតថ្មីៗនេះបានបញ្ជាក់ថា៤៥%នៃចំនួនភូមិ១១.១០២បានផ្ទុកដោយគ្រាប់មីននិងយុទ្ធភ័ណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ។ទោះជាមានកិច្ចខិតខំរួមគ្នារវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនិងអ្នកផ្តល់ជំនួយក្នុងការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដោយគ្រាប់មីនបានប្រមាណ៣៧%ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ ១៩៩៩-២០០២ យ៉ាងណាក៏ដោយក៏ចំនួនជនរងគ្រោះដោយយុទ្ធភ័ណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះមានចំនួនកើនឡើងដោយការផ្លាស់ប្តូរលំនៅដ្ឋាននៃជនភៀសខ្លួនទៅក្នុងតំបន់ដែលមានមីន។ដោយសារប្រជាជនប្រមាណ៨៥%កំពុងរស់នៅតាមជនបទ ដីចំការមីននិងយុទ្ធភ័ណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះគឺជាកត្តារារាំងស្ទះមួយក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍របស់ប្រទេស។

២១- សមភាពយេនឌ័រជាបញ្ហាចំបងក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ហើយដែលមិនអាចបំបែកចេញពីបញ្ហាផ្សេងៗរបស់ប្រជាជនបានទេ។បញ្ហាគន្លឹះគឺការកែលំអសមភាពខាងយេនឌ័រនៅក្នុងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ដើម្បីផ្តល់អោយស្ត្រីនូវជំនាញនិងឋានៈចាំបាច់សំរាប់ចូលរួមក្នុងសង្គមទំនើបមួយដែលស្ត្រីមានសិទ្ធិស្មើនឹងបុរស។ក្នុងវិស័យអប់រំការធានាអោយក្មេងស្រីអាចចុះឈ្មោះចូលរៀននឹងអាចបន្តការសិក្សាគឺជាការចាំបាច់។ក្នុងវិស័យសុខាភិបាលរដ្ឋត្រូវលើកទឹកចិត្តអោយមានការពន្យារកំណើតនិងការផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពបន្តពូជដល់ស្ត្រីជំនាន់ក្រោយៗដើម្បីអោយម្តាយនិងកូនមានសុខភាពល្អប្រសើរនិងជួយកាត់បន្ថយនូវអត្រាមរណៈរបស់ម្តាយនិងទារក។

២២- រាជរដ្ឋាភិបាលជឿជាក់ថាការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅតែជាពាក្យស្លោកនយោបាយប្រសិនបើមិនបានយកចិត្តដាក់អោយបានជិតដល់ក្នុងការជំរុញតួនាទីរបស់ស្ត្រីក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍។ក្នុងន័យនេះរាជរដ្ឋាភិបាលបានខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីជួយលើកស្ទួយនូវតួនាទីនិងឋានៈរបស់ស្ត្រីតាមរយៈការអនុវត្តន៍នូវផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសំរាប់រយៈពេល៥ឆ្នាំដែលមានឈ្មោះថា"នារីរតនៈ"ឬ"ស្ត្រីគឺជាត្បូងមានតំលៃ"ដែលក្នុងនោះបានផ្តោតលើការកសាងសមត្ថភាពនារីនិងធ្វើការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយានិងឥរិយាបទក្នុងសង្គមដែលរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារី។គោលដៅចំបងនៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះគឺការផ្តល់កាលានុវត្តភាពដល់ស្ត្រីដោយស្មើភាពក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេស។

២៣- រយៈពេល១០ឆ្នាំបន្ទាប់ពីកិច្ចចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពនៅទីក្រុងប៉ារីសក្នុងឆ្នាំ២០០១ ប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ប្តេជ្ញាយ៉ាងហ្មឹងម៉ាត់ដោយប្រកាន់ភ្ជាប់នូវគោលការណ៍លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យការស្រុះស្រួលគ្នានិងអនុវត្តគោលនយោបាយរួម។ដូច**សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីហ៊ុនសែន**បានគូសបញ្ជាក់កាលពីកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នៅទីក្រុងតូក្យូថា"កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ចំបងនៅកម្ពុជាក្នុងការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថគុណធម៌និងតំលៃព្រមទាំងការអោយតំលៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ"។លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានអាចចាក់ឫសរឹងមាំតាមរយៈការប្តេជ្ញាអនុវត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលរបស់គ្រប់គណបក្សនយោបាយសង្គមស៊ីវិលនិងប្រជាពលរដ្ឋ។

២៤- ដើម្បីសំរេចអោយបាននូវការរីកចំរើនប្រកបដោយសមធម៌និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រតាមរយៈវឌ្ឍនភាពសេដ្ឋកិច្ចនិងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សង្គមគឺជាអាទិភាពខ្ពស់បំផុតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។រាជរដ្ឋាភិបាលនៅមានកិច្ចការសេសសល់ជាច្រើនសំរាប់អនុវត្តដើម្បីឈានទៅសំរេចគោលដៅទាំងនេះ។ប៉ុន្តែយើង

សង្ឃឹមនូវអនាគតដ៏ភ្លឺស្វាង និងត្រចះត្រចង់នាអនាគតរបស់កម្ពុជា។ឯកសារបឋមស្តីពីយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ផែនការសកម្មភាពនៃអភិបាលកិច្ច ចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ រយៈពេល១០ឆ្នាំ ២០០១-២០១០និងផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច ៥ឆ្នាំលើកទី២(ឆ្នាំ ២០០១-២០០៥) បានគូសបញ្ជាក់អំពីយុទ្ធសាស្ត្រ និងគោលនយោបាយសំរាប់អនុវត្ត អោយបានសំរេចនូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍របស់**សម្តេច នាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន**ដើម្បីភាពថ្លៃថ្នូររបស់ប្រជាជាតិមួយដែលធ្លាប់តែរឹងមាំ មានមោទនភាព និងដែលធ្លាប់ត្រូវបានគេគោរពកោតសរសើរ។

២៥- ឆ្នាំ ២០០២គឺជាឆ្នាំនៃការចាប់ផ្តើមថ្មីមួយទៀតក្នុងដំណើរការលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ នៅកម្ពុជា។ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅពេលកន្លងមកនេះគឺជាជំហានមួយថ្មីទៀតសំរាប់ពង្រឹងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងបានបង្ហាញអោយឃើញផងដែរអំពីការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមោះមុតក្នុងការអនុវត្តន៍អោយបានស៊ីជំរៅនូវកិច្ចដំណើរការកំណែទំរង់ក្នុងគ្រប់វិស័យនៅកម្ពុជា។ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ថ្មីដែលត្រូវបានបង្កើតនេះគឺជាការផ្តល់អំណាចដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ដែលជាសមាសភាគដ៏សំខាន់មួយនៃអភិបាលកិច្ច នៅតាមមូលដ្ឋាន។ការប្រគល់អំណាចនិងការផ្ទេរប្រភពធនធានដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានគឺជាដំណើរការប្រែប្រួលមួយដ៏សំខាន់សំរាប់ប្រជាជនកម្ពុជា។ដំណើរការនេះនឹងមិនត្រឹមតែបញ្ចេញនូវថាមពលដ៏ខ្លាំងក្លានៃការអនុវត្តន៍វិមជ្ឈការខាងហិរញ្ញវត្ថុប៉ុណ្ណោះទេហើយក៏ មិនត្រឹមតែជំរុញយ៉ាងខ្លាំងក្លានូវការពង្រឹងលទ្ធិ ប្រជាធិបតេយ្យ នៅតាមមូលដ្ឋានប៉ុណ្ណោះទេក៏ ប៉ុន្តែវានឹងជួយពង្រឹងនូវមូលធនសង្គមនៅតាមសហគមន៍មូលដ្ឋានទៀតផង។លើសពីនេះ វានឹងជួយពង្រឹងបន្ថែមទៀតនូវស្ថេរភាពនយោបាយ និងសន្តិសុខដែលសុទ្ធតែជាប្រការមានសារៈសំខាន់បំផុតសំរាប់ការបោះជំហានទៅមុខរបស់កម្ពុជាឆ្ពោះទៅលើកកំពស់កំរិតជីវភាពរបស់ប្រជាជន ការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងការសំរេចអោយបាននូវការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចិរភាព។ដូច**សម្តេច នាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន**ធ្លាប់មានប្រសាសន៍ហើយថា ការបោះឆ្នោតឃុំ-សង្កាត់នឹងជួយពង្រឹងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ នៅថ្នាក់មូលដ្ឋានកែលំអប្រសិទ្ធិភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈដល់ប្រជាជននិងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ការបោះឆ្នោតនេះក៏ជាការផ្ទេរអំណាចពីរដ្ឋបាលថ្នាក់កណ្តាលអោយប្រជាជនដែរ។ទំរង់នៃការផ្តល់អំណាចដល់ប្រជាជនមូលដ្ឋាននេះនឹងជះឥទ្ធិពលក្នុងរយៈពេល ១០ ឆ្នាំ ខាងមុខ។

២៦- រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញនូវ "**របៀបវារៈគោលនយោបាយថ្មីលើវិស័យសង្គមកិច្ច**" សំរាប់កម្ពុជាក្នុងការកសាងសង្គមឯកភាពនិងរឹងមាំមួយ ប្រកបដោយខឿនអប់រំ និងវប្បធម៌ជឿនលឿន។ បញ្ហាគន្លឹះនៃរបៀបវារៈគោលនយោបាយថ្មីលើវិស័យសង្គមកិច្ច នេះនឹងផ្តោតទៅលើការរីកចំរើនសេដ្ឋកិច្ច ដោយឈរលើមាគ៌ានៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ការរីកចំរើនសេដ្ឋកិច្ច និងសមធម៌ត្រូវដើរទន្ទឹមនឹងគ្នា។ក្នុងការអនុវត្តន៍របៀបវារៈគោលនយោបាយនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏ ទទួលស្គាល់ដែរថាមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយគ្នារវាងការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស ការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការអភិវឌ្ឍន៍តាមវិស័យ និង ការអភិវឌ្ឍន៍ខាងរចនាសម្ព័ន្ធ ។

២៧- ដើម្បីអនុវត្តរបៀបវារៈគោលនយោបាយថ្មីលើវិស័យសង្គមកិច្ច នេះយើងបានបង្កើនយ៉ាងគំហុគនូវកញ្ចប់ថវិកាសំរាប់វិស័យអាទិភាពរួមមាន: វិស័យអប់រំ វិស័យសុខាភិបាលវិស័យកសិកម្ម និងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ប្រកបដោយសមធម៌និងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចិរភាព។ យើងកំពុងកែទំរង់ប្រព័ន្ធអប់រំ និងជំរុញការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សដើម្បីធ្វើអោយប្រជាជនអាចបង្កើនផលិតភាពនិងអាចប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។ យើងបានបង្កើនថវិកាសំរាប់រៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធឡើងវិញក្នុងកម្មវិធីសុខាភិបាលដើម្បីផ្តល់នូវការយកចិត្តទុកដាក់ និងបង្កើនការផ្តល់ថវិកាដល់មន្ទីរពេទ្យបង្អែកនិងមណ្ឌលសុខភាពនៅថ្នាក់ស្រុក។ លើសពីនេះ ចំណាយក្នុងវិស័យសុខាភិបាលក៏បានផ្តល់អាទិភាពដល់ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងជម្ងឺអេដស៍ជម្ងឺរបេងនិងជម្ងឺគ្រុនចាញ់ដែរ។

២៨- ដើម្បីគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុនៃរបៀបវារៈគោលនយោបាយថ្មីលើវិស័យសង្គមកិច្ច គោលនយោបាយចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០០២ មានគោលដៅកាត់បន្ថយការចំណាយលើវិស័យការពារជាតិនិងសន្តិសុខពី ៣.០៣% នៃផ.ស.សក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ដល់ ២.៩០% ក្នុងឆ្នាំ ២០០២ ដោយបង្កើនខ្ទង់ចំណាយលើវិស័យសង្គមកិច្ចវិញ។ ថវិកា PAP នឹងត្រូវបានផ្តល់បន្ថែមទៀតដល់បណ្តាក្រសួងអាទិភាព។ ផែនការចំណាយថ្មី៧ នឹងត្រូវចាប់អនុវត្តសំរាប់ក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈក្នុងការបង្កើនថវិកាដើម្បីការពារនិងថែរក្សាសម្បត្តិវប្បធម៌ជាតិនិងសំរាប់ក្រសួងកិច្ចការនារីនិងអតីតយុទ្ធជនក្នុងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលស្ត្រី។ ដើម្បីគាំទ្រគោលនយោបាយសង្គមកិច្ច ផែនការចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០០២ ត្រូវបានវិភាជន៍តាមវិស័យអាទិភាពដូចតទៅ: វិស័យអប់រំ ១៥.៤% វិស័យសុខាភិបាល ១៨.៣% វិស័យកិច្ចការសង្គម ១៦.៤% វិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ៤២% វិស័យកសិកម្ម ១៨.៦% វិស័យធនធានទឹក ១១.៥% កិច្ចការនារី ១៣.៥% វិស័យសាធារណការ ១២.៨%។

២៩- រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់ថាការអនុវត្តន៍នយោបាយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនឹងទាមទារអោយមានការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធហ្មត់ចត់និងផែនការហិរញ្ញវត្ថុតាមក្រសួង/ស្ថាប័ន។ រាជរដ្ឋាភិបាលចាត់ទុកការគ្រប់គ្រងថវិកាជាឧបករណ៍មួយនៃការអនុវត្តន៍នយោបាយជាជាងឧបករណ៍សំរាប់ប្រព័ន្ធថែរក្សាការពារ។ តាមរយៈការបង្កើនថវិកា PAP សំរាប់វិស័យអប់រំ បានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការបង្កើនគុណភាពអប់រំ កម្មវិធីផ្តល់អាហារូបករណ៍ថ្មី៧ ដល់សិស្សក្រីក្រ។ គោលនយោបាយ PAP និងទិសដៅជាយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងវិស័យអប់រំក្នុងរយៈពេលជាង៥ឆ្នាំខាងមុខតំរង់ទៅរកការកំណត់យុទ្ធសាស្ត្រហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យអប់រំដល់សិស្សក្រីក្រដែលផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ការកាត់បន្ថយចំណាយរបស់គ្រួសារក្រីក្រនិងក្រុមជនងាយរងគ្រោះក្នុងសង្គម តាមរយៈវិធានការណ៍កែលំអទាំងប្រសិទ្ធិភាពទាំងគុណភាពនៃការផ្តល់សេវាអប់រំ។ ជាលទ្ធផលការអនុវត្តកម្មវិធីសកម្មភាពអាទិភាព PAP ក្នុងវិស័យអប់រំត្រូវបានលើកកំពស់និងយកចិត្តទុកដាក់។ បណ្តាខេត្តដែលអនុវត្តកម្មវិធី PAP បានទទួលលទ្ធផលគួរអោយកត់សំគាល់និងមានអត្រាទាបជាងបណ្តាខេត្តដែលមិនអនុវត្តកម្មវិធី PAP ជាពិសេសក្មេងស្រី។

៣០- រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់ថា កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវប្រឈមនឹងតំរូវការធនធានមនុស្សជាសំខាន់។ រាជរដ្ឋាភិបាលចាប់ផ្តើមអនុវត្តកម្មវិធីចំណាយចរិកាឆ្នាំ ២០០២ រួមជាមួយនឹងកម្មវិធីសកម្មភាពអាទិភាព PAP និងកម្មវិធីកំណត់ទិសដៅនៃភាពក្រីក្រ PTP ដើម្បីដោះស្រាយនូវតំរូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដោយផ្ទាល់។ កម្មវិធីកំណត់ទិសដៅនៃភាពក្រីក្រ PTP នឹងប្រើនូវទំរង់ការហិរញ្ញវត្ថុ ដូចនឹងទំរង់ការរបស់ PAP តាមរយៈការផ្តល់ជំនួយជាហិរញ្ញវត្ថុ ដល់ជនក្រីក្របំផុតនៅតាមបណ្តាខេត្តនៅកម្ពុជា ដូចជាខេត្តព្រះវិហារ ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ខេត្តរតនគិរី និងខេត្តមណ្ឌលគិរី ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាអាហារូបត្ថម្ភរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងកែលំអសេវាអប់រំ នៅបណ្តាខេត្តទាំងនោះ។ មួយផ្នែកនៃការផ្តល់អាហារូបករណ៍ដល់សិស្សមកពីគ្រួសារក្រីក្រ កម្មវិធីកំណត់ទិសដៅនៃភាពក្រីក្រ PTP នឹងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភ ដល់គ្រូបង្រៀន ដោយលើកទឹកចិត្ត និងទាក់ទាញអោយគ្រូបង្រៀនទាំងនោះស្ម័គ្រចិត្ត ទៅបង្រៀននូវតំបន់ឆ្ងាយៗ ក៏ដូចជាការបង្កើនការវិភាជន៍ថវិកាសំរាប់រៀបចំសំភារៈ និងអាគារសិក្សារបស់សាលារៀន និងការគាំទ្រការចំណាយប្រតិបត្តិរបស់សាលារៀនជនបទដាច់ស្រយាល។ លើសពីនេះ កម្មវិធីកំណត់ទិសដៅនៃភាពក្រីក្រ PTP នឹងការអនុវត្តដល់ជនក្រីក្រ ជាពិសេសក្មេងស្រី និងជនជាតិភាគតិចអោយចូលរៀនបានគ្រប់ៗគ្នា។

៣១- រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់ថាអភិបាលកិច្ចល្អ គឺជាលក្ខខ័ណ្ឌចំបងបង្អស់ក្នុងការសំរេចអោយបាននូវចិរភាពនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច និងយុត្តិធម៌សង្គម។ ប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតនៅចំណុចចាប់ផ្តើមនៃដំណើរការរយៈពេលយូរអង្វែងក្នុងការកែលំអសមាសភាគទាំង៤នៃអភិបាលកិច្ច: គណនេយ្យភាព តម្លាភាព ការអាចទស្សន៍ទាយបាន និងការចូលរួម។ អភិបាលកិច្ចល្អ គឺជាដួងព្រលឹងនៃកម្មវិធីកំណែទំរង់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុម័តផែនការសកម្មភាពអភិបាលកិច្ច នាខែមិនាឆ្នាំ ២០០១ កន្លងមក ដើម្បីច្របាច់ចូលគ្នានូវបណ្តាគំនិតផ្តួចផ្តើមនានាស្តីពីអភិបាលកិច្ច អោយស្ថិតនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌការងារតែមួយ ដើម្បីធានាអោយការអនុវត្តន៍មានភាពរលូននិងប្រទាក់ក្រឡាគ្នា។ រាជរដ្ឋាភិបាលប្តេជ្ញាបន្តអនុវត្តរបៀបវារៈកំណែទំរង់របស់ខ្លួន។ កំណែទំរង់ជាកិច្ចការ**ស្លាប់រស់**របស់កម្ពុជា។ រាជរដ្ឋាភិបាលយល់យ៉ាងច្បាស់ថា ការសំរេចអោយបាននូវកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច ប្រកបដោយចិរភាព ត្រូវពឹងផ្អែកមិនត្រឹមតែការអនុវត្តន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពនូវកម្មវិធីកំណែទំរង់ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវពឹងផ្អែកលើល្បឿននៃការអនុវត្តន៍កម្មវិធីកំណែទំរង់ទាំងនេះ ដើម្បីឈានទៅសំរេចអោយបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ក្នុងគោលដៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។

៣២- ដូច**សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន** បានគូសបញ្ជាក់ក្នុងកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នៅតូក្យូ នាខែមិថុនាឆ្នាំ ២០០១ថា ចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺការកសាងសង្គមមួយដែលមានសាមគ្គីភាពរឹងមាំ មានប្រព័ន្ធអប់រំ និងវប្បធម៌ជឿនលឿន ដើម្បីរំដោះកម្ពុជាអោយរួចផុតពីច្រវាក់ខ្នោះឃ្នាងនៃភាពក្រីក្រ គ្មានអនក្ខរភាព និងជម្ងឺដំកាត់ផ្សេងៗ ដើម្បីកសាងមនុស្សម្នាក់ៗអោយក្លាយជាមនុស្សល្អ និងស្មោះត្រង់ក្នុងសង្គម។ ការអនុវត្តន៍អោយបានសំរេចនូវចក្ខុវិស័យនេះទាមទារអោយប្រកាន់ភ្ជាប់នូវគោលការណ៍សេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ តម្លៃនៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ យុត្តិធម៌ក្នុងសង្គម ការគោរព

សិទ្ធិ មនុស្ស និង សុខមាលភាព ព្រមទាំ ងការរៀបចំ និងការអនុវត្ត ន៏គោលនយោបាយនានាសំ រាប់កាត់បន្ថ យភាពក្រីក្រ តាមរយៈ ការជំ រុញអោយ មានកំ ណើនសេដ្ឋ កិច្ច ប្រកបដោយចិរភាព និងការអភិវឌ្ឍ ន៏សង្គ ម ។

III. ជំនួយបរទេសសំរាប់ កិច្ច អភិវឌ្ឍ ន៏

៣.១ ការសន្យ ានិងការប្រើប្រាស់ ជំនួយបរទេសសំរាប់ កិច្ច អភិវឌ្ឍ ន៏

៣៣- ច្រើនឆ្ន ាំ កន្ល ងមកនេះ ៃ ដគូអភិវឌ្ឍ ន៏បរទេសរបស់កម្ពុ ជាបានផ្ត ល់ជំ នួយជាច្រើនសំ រាប់កម្ម វិធីអភិវឌ្ឍ ន៏។ ចាប់តាំ ងពីឆ្ន ាំ ១៩៩២មកសហគមន៏អ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយអន្ត រជាតិបានសន្យ ាផ្ត ល់ជំ នួយសរុបចំ នួនជាង៥ពាន់លានដុល្ល ារអាមេរិកសំ រាប់កម្ពុ ជាតាមរយៈកិច្ច ប្រជុំ ICORC ទាំ ង៣លើក និងកិច្ច ប្រជុំ ពិគ្រោះយោបល់ទាំ ង៥លើកកន្ល ងមក ។នៅឆ្ន ាំ ១៩៩៨ កិច្ច ប្រជុំ ពិគ្រោះយោបល់ពុំ បានប្រារព្ធឡើយ ហើយក៏គ្ម ានការសន្យ ាពីសហគមន៏អ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយដែរ ។ប៉ុន្តែ ទោះបីជាគ្ម ានការសន្យ ាក៏ ដោយ ក៏សហគមន៏អន្ត រជាតិបានផ្ត ល់ជំ នួយជាក់ស្តែ ងសំ រាប់អភិវឌ្ឍ កម្ពុ ជាចំ នួន៤៣៣,២៨លានដុល្ល ារអាមេរិកក្ន ុងឆ្ន ាំ ១៩៩៨។ គិតមកដល់ត្រឹមដំ ណាច់ឆ្ន ាំ ២០០១ កម្ពុ ជាបានប្រើប្រាស់ជំ នួយអភិវឌ្ឍ ន៏អន្ត រជាតិចំ នួន៤,១ពាន់លានដុល្ល ារអាមេរិក ដោយរួមទាំ ងការប្រើប្រាស់ជំ នួយក្ន ុងឆ្ន ាំ ១៩៩៨ ផងដែរ ។

៣៤- កាលពីកិច្ច ប្រជុំ ពិគ្រោះយោបល់លើកទី១ក្ន ុងឆ្ន ាំ ១៩៩៦ ៃដគូអភិវឌ្ឍ ន៏សំ ខាន់ៗបានសន្យ ាផ្ត ល់ជំ នួយចំ នួន ៥០១លានដុល្ល ារអាមេរិក ហើយអង្គ ការក្រៅរដ្ឋ ាភិបាលបានសន្យ ាផ្ត ល់១៨លានដុល្ល ារអាមេរិក ។ កិច្ច ប្រជុំ ពិគ្រោះយោបល់ឆ្ន ាំ ១៩៩៧ ៃដគូផ្ត ល់ជំ នួយអភិវឌ្ឍ ន៏សំ ខាន់ៗបានសន្យ ាផ្ត ល់ជំ នួយចំ នួន ៤៥០លានដុល្ល ារអាមេរិក ។ក្ន ុងឆ្ន ាំ ១៩៩៩ មានចំ នួន៤៧១លានដុល្ល ារអាមេរិក និងឆ្ន ាំ ២០០០ មានចំ នួន៥៤៨លានដុល្ល ារអាមេរិក ។កិច្ច ប្រជុំ ពិគ្រោះយោបល់លើកចុងក្រោយនាឆ្ន ាំ ២០០១ ការសន្យ ាផ្ត ល់ជំ នួយបានកើនដល់៥៥៦ លានដុល្ល ារអាមេរិក ។បន្ថែ មលើចំ នួននេះ អង្គ ការក្រៅរដ្ឋ ាភិបាលបានបង្ក ើនការសន្យ ាផ្ត ល់ជំ នួយរបស់ខ្ល ួនគួរអោយកត់សំ គាល់ពី១៨លានដុល្ល ារអាមេរិកក្ន ុងឆ្ន ាំ ១៩៩៦ រហូតដល់ ៥៥លានដុល្ល ារអាមេរិក សំ រាប់ ឆ្ន ាំ ១៩៩៩ ឆ្ន ាំ ២០០០ និងឆ្ន ាំ ២០០១ ។

តារាង ១ : ការសន្យ ាផ្ត ល់ និងការប្រើប្រាស់ជំ នួយរបស់ភាគីអ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយ

ឯកតា : លានដុល្ល ារអាមេរិក

ការសន្យ ាផ្ត ល់ និងការប្រើប្រាស់ ជំ នួយរបស់ភាគីអ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយ	១៩៩៩ ជាក់ស្តែ ង	២០០០ ជាក់ស្តែ ង	២០០១ បណ្ដ ោះអាសន្ន	សរុប ១៩៩២-២០០១[ក]
ការសន្យ ាផ្ត ល់របស់ភាគីអ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយ	៥២៦,០០	៦០៣,៣០	៦១០,៧១	៥.០២២,៧២
ការប្រើប្រាស់ជំ នួយ	៣៩៩,៧១	៤៦៦,៨១	៤៧១,៨៤	៣.៦៨៣,០៧
ការប្រើប្រាស់ជំ នួយគិតជាភាគរយធៀបនឹងការសន្យ ាផ្ត ល់ជំ នួយ	៧៦,០%	៧៧,៣%	៧៧,៣%	៧៣,៣%

[ក] មិនរួមបញ្ចូលឆ្ន ាំ ១៩៩៨ ដែលកិច្ច ប្រជុំ CG មិនបានប្រារព្ធធ្វើ ។

៣៥- រាជរដ្ឋាភិបាលសូមរាយការណ៍ថាក្នុងរយៈពេលជាង ៣ ឆ្នាំ ១៩៩៩-២០០១ ការប្រើប្រាស់ជំនួយបរទេសមានកំណើនកើនឡើងជាលំដាប់ពីចំនួនតិចជាង ៤០០លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៩ ដល់ ៤៧២លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០១។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះដែរ សហគមន៍ផ្តល់ជំនួយបានបង្កើនការសន្យាផ្តល់ជំនួយគួរអោយកត់សំគាល់គឺពី ៥២៦លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៩ និងរហូតដល់ច្រើនជាង ៦១០ លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០១។ សរុបការប្រើប្រាស់ជំនួយពីឆ្នាំ ១៩៩២-១៩៩៧ និងពីឆ្នាំ ១៩៩៨-២០០១ មានចំនួនប្រហែល ៣,៧ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក ត្រូវជា ៧៣,៣% នៃការសន្យារបស់ដៃគូអ្នកផ្តល់ជំនួយ។ នាឆ្នាំថ្មីៗនេះ សមាមាត្រនៃការប្រើប្រាស់ជំនួយធៀបនឹងការសន្យាមានកំរិតខ្ពស់ នេះបានបញ្ជាក់អំពីសមត្ថភាពកៀងគរជំនួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ការប្រើប្រាស់ជំនួយបានកើនឡើងពី ៧៦% នៃការសន្យារបស់អ្នកផ្តល់ជំនួយក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៩ ដល់ ៧៧,៣% ក្នុងឆ្នាំ ២០០០ និងឆ្នាំ ២០០១។ រាជរដ្ឋាភិបាលសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បរទេស ហើយសង្ឃឹមថាដៃគូបរទេសនឹងបន្តផ្តល់ការគាំទ្រដល់កម្ពុជាបន្ថែមទៀត ដើម្បីអោយកម្ពុជាអាចសំរេចបាននូវគោលដៅនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន។

៣.២. ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមលក្ខខណ្ឌ និងតាមប្រភពអ្នកផ្តល់ជំនួយ

៣៦- រយៈពេលពីឆ្នាំ ១៩៩២-ឆ្នាំ ២០០១ ជំនួយឥតសំណងត្រូវបានប្រើប្រាស់ប្រមាណ ៨២,២% នៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ។ ក្នុងពេលថ្មីៗនេះ សមាមាត្រនៃការប្រើប្រាស់កម្ចីធៀបនឹងជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការបានកើនឡើង។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០០ និងឆ្នាំ ២០០១ កម្ចីកើនឡើងពី ២១% ដល់ ២៨,២% នៃការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសរុប។ កំណើននៃសមាមាត្រកម្ចីគឺជាលទ្ធផលនៃការបង្កើនការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិសំរាប់កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិពហុភាគីបានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានប្រមាណជាង ៩៥% នៃប្រាក់ "កម្ចី" ទាំងអស់។ យើងបានប្រើប្រាស់កម្ចីទាំងអស់នេះពីស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិចំនួន ២៦,៩% នៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសរុបក្នុងឆ្នាំ ២០០១។ ក្នុងចំណោមអ្នកផ្តល់ជំនួយពហុភាគី ហិរញ្ញប្បទានទាំងអស់ដែលផ្តល់ដោយប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិ និងសហគមន៍អឺរ៉ុប (លើកលែងតែអង្គការមូលនិធិអន្តរជាតិសំរាប់អភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម - IFAD) គឺជាជំនួយឥតសំណង។ ការប្រើប្រាស់ជំនួយឥតសំណងមានចំនួន ១៨,៣% នៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ និង ១៣,៥% នៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសរុប (ទាំងជំនួយ និងកម្ចី) ក្នុងឆ្នាំ ២០០១។

៣៧- ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ដៃគូទ្វេភាគីបានផ្តល់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍មានចំនួនច្រើនជាង ៩៧% គឺច្រើនជាង ២/៣ នៃការប្រើប្រាស់ជំនួយឥតសំណងក្នុងឆ្នាំ ២០០១។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩២ មក ដៃគូផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគីបានផ្តល់ជំនួយឥតសំណងចំនួនប្រមាណ ២,៣៦ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក ស្មើនឹងប្រមាណ ៩៨% នៃការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសរុប (២,៤ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក)។

៣៨- ជំនួយទាំងអស់ដែលបានផ្តល់ដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលគឺជាជំនួយឥតសំណង។ក្នុងរយៈពេលឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១ជំនួយរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមានចំនួន៨,២%នៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសរុប។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ជំនួយរបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល មានចំនួន៩,២%នៃជំនួយសរុប។

៣.៣. ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមប្រភេទនិងតាមលក្ខខណ្ឌ

៣៩- ការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសរុបក្នុងចន្លោះពីឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១ មានប្រមាណ៤.១០០លានដុល្លារអាមេរិក។ការបែងចែកការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមប្រភេទ និងលក្ខខណ្ឌ មានដូចខាងក្រោម:

- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសុទ្ធសាធមាន១.៥៨៩,៣លានដុល្លារអាមេរិកស្មើនឹង៣៨,៦%។ មួយភាគធំនៃជំនួយប្រភេទនេះគឺជាជំនួយឥតសំណង។
- ជំនួយសំរាប់គំរោងវិនិយោគមាន១.៣០៣,១លានដុល្លារអាមេរិកស្មើនឹង៣១,៧%។ប្រមាណជាង ១/៣នៃជំនួយប្រភេទនេះគឺជាប្រាក់កម្ចី និង២/៣គឺជាជំនួយឥតសំណង។
- ជំនួយម្ហូបអាហារនិងជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់មាន៥៨០,៧លានដុល្លារអាមេរិកស្មើនឹង១៤,១%។ ជំនួយប្រភេទនេះជាជំនួយឥតសំណង។
- ជំនួយទ្រទ្រង់ថវិកានិងជញ្ជីងទូទាត់មាន៤១១លានដុល្លារអាមេរិកស្មើនឹង១០%។ប្រមាណជាង ២/៣ជាប្រាក់កម្ចី និង១/៣ជាជំនួយឥតសំណង។
- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសំរាប់វិនិយោគមាន២៣២,៣លានដុល្លារអាមេរិកស្មើនឹង៥,៦%។ មួយភាគធំនៃជំនួយប្រភេទនេះគឺជាជំនួយឥតសំណង។

៤០- ការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសរុបសំរាប់ឆ្នាំ ២០០១មាន៤៧១,៨៤លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងនោះ ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមប្រភេទ និងតាមលក្ខខណ្ឌ មានដូចខាងក្រោម:

- ជំនួយសំរាប់គំរោងវិនិយោគមាន១៨៩,៨០លានដុល្លារអាមេរិកស្មើនឹង៤០,២%ក្នុងនោះតិចជាង ១/២ជាជំនួយឥតសំណង(៤៨,៧%)។
- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសុទ្ធសាធមាន១៧៦,១០លានដុល្លារអាមេរិកស្មើនឹង៣៧,៣%។ ជំនួយប្រភេទនេះគឺជាជំនួយឥតសំណង។
- ជំនួយទ្រទ្រង់ថវិកានិងជញ្ជីងទូទាត់ មាន៤៦លានដុល្លារអាមេរិកត្រូវជា៩,៧% ហើយជាង១/២ នៃជំនួយនេះជាកម្ចី(៥៩,៩%)។
- ជំនួយម្ហូបអាហារនិងជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់មាន៣៣,៦លានដុល្លារអាមេរិកស្មើនឹង៧,១%។ ជំនួយប្រភេទនេះជាជំនួយឥតសំណង។
- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសំរាប់វិនិយោគមាន២៦,៣លានដុល្លារអាមេរិកស្មើនឹង៥,៦%។ ជំនួយផ្នែកនេះជាជំនួយឥតសំណង។

តារាង ២ : ការប្រើប្រាស់ជំ នួយតាមលក្ខ ខ័ ណ្ឌ

ឯ កតា : ពាន់ដុល្ល ារអាមេរិក

លក្ខ ខ័ ណ្ឌ របស់ជំ នួយ	១៩៩៩ ជាក់ស្តែ ង	២000 ជាក់ស្តែ ង	២001 បណ្តោ ះអាសន្ន		ការប្រើប្រាស់ជំ នួយ ឆ្ន ាំ ២001		ការប្រើប្រាស់ជំ នួយសរុប ឆ្ន ាំ ១៩៩២-២001	
			ដុល្ល ា អាមេរិក	ភាគរយ	ការបែង ចែកជា %	បំ រែបំ រួល ២001	ដុល្ល ា អាមេរិក	ការបែង ចែកជា %
ជំ នួយឥតសំ ណង								
ភ្ន ាក់ងារផ្ត ល់ជំ នួយពហុភាគី	៧៣.៥00	៧៥.៤៦៦	៦៣.៩៥៣	១៨,៣%	១៣,៩%	-១៥,៤%	៦៨៩.៦២២	១៦,៨%
អ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយទ្វេភាគី	២0៣.៨១៤	២៤១.៦១៦	២៣៩.៨៤១	៦៩.១%	៥0,៨%	-0.៧%	២.៣៥៦.៨១២	៥៧,២%
អង្គ ការក្រៅរដ្ឋ ាភិបាល	៥៥.000	៥១.៨៥១	៤៣.៥៦0	១២.៦%	៩,២%	-១៦,0%	៣៣៧.៦២៤	៨,២%
សរុប	៣៣២.៥៦៤	៣៦៨.៩៣៣	៣៤៦.៩៥៤	១00%	៧៣.៥%	-៥,៩%	៣.៣៨៤.0៥៨	៨២,២%
កម្ច ី								
ភ្ន ាក់ងារផ្ត ល់ជំ នួយពហុភាគី	៦៤.៨៩៦	៩៧.២២0	១១៨.៧៦៤	៩៥,១%	២៥,២%	២២,២%	៦៨៧.៧៧៦	១៦,៧%
អ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយទ្វេភាគី	២.២៥0	៦៦0	៦.១២៤	៤,៩%	១,៣%	៨២៧,៩%	៤៤.៥២0	១,១%
អង្គ ការក្រៅរដ្ឋ ាភិបាល	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0	0,0%
សរុប	៦៧.១៤៦	៩៧.៨៨0	១២៤.៨៨៨	១00%	២៦.៥%	២៧,៦%	៧៣២.២៩៦	១៧,៨%
សរុប								
ភ្ន ាក់ងារផ្ត ល់ជំ នួយពហុភាគី	១៣៨.៦៤៦	១៧២.៦៨៦	១៨២.៣១៧	៣៨,៦%	៣៨,៦%	៥,៦%	១.៣៧៧.៣៩៨	៣៣,៥%
អ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយទ្វេភាគី	២0៦.0៦៤	២៤២.២៧៦	២៤៥.៩៦៥	៥២,១%	៥២,១%	១,៥%	២.៤0១.៣៣២	៥៨,៣%
អង្គ ការក្រៅរដ្ឋ ាភិបាល	៥៥.000	៥១.៨៥១	៤៣.៥៦0	៩,២%	៩,២%	-១៦,0%	៣៣៧.៦២៤	៨,២%
សរុប	៣៩៩.៧១0	៤៦៦.៨១៣	៤៧១.៨៤២	១00%	១00%	១,១%	៤.១១៦.៣៥៤	១00%

៤១- យើងបានកត់សំ គាល់នូវការប្រែប្រួលមួយចំ នួនស្ត ីពីការប្រើប្រាស់ជំ នួយអភិវឌ្ឍ ន៍ផ្ល ូវការតាមប្រភេទ និងតាមលក្ខ ខ័ ណ្ឌ ។ជារួមក្ន ុងឆ្ន ាំ ២001 ប្រាក់កម្ច ីមានប្រមាណ២៦,៥%នៃជំ នួយអភិវឌ្ឍ ន៍ផ្ល ូវការសរុប បានកើនខ្ពស់ជាងប្រាក់កម្ច ីមធ្យ មប្រចាំ ក្ន ុងអំ ឡុងឆ្ន ាំ ១៩៩២-២001ដែលមានចំ នួន ១៧,៨%ប៉ុណ្ណោ ះ។ទន្ទ ឹមនឹងនេះការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ច ីក្ន ុងឆ្ន ាំ ២001 បានកើនឡើងប្រមាណ ២៧,៦%លើសឆ្ន ាំ ២000 ។ការកើនឡើងនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ច ីនឹងជះឥទ្ធ ិពលដល់ថវិការដ្ឋ នាអនាគតដោយសារការកើនឡើងនៃបំ ណុលរដ្ឋ និងការសងថ្ល ៃសេវាបំ ណុល។ក្រសួងសេដ្ឋ កិច្ច និងហិរញ្ញ វត្ថ ុនឹងត្រួតពិនិត្យ យ៉ាងហ្ម ត់ចត់

ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមលក្ខណៈ និងតាមប្រភពនៃអ្នកផ្តល់ជំនួយ
ឆ្នាំ ១៩៩៩, ២000, ២00១

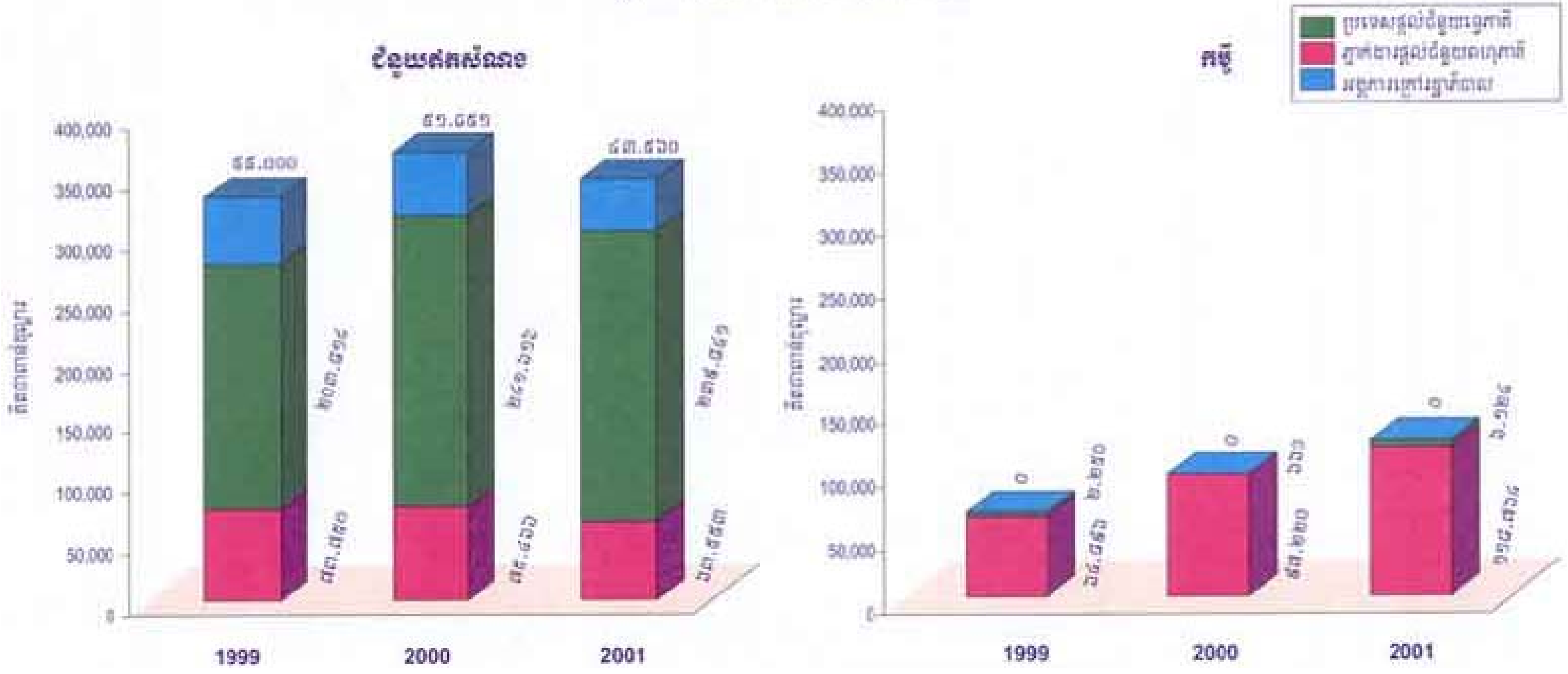

នូវការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសំរាប់កម្មវិធី/គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ដែលប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចីនេះ។ ទន្ទឹមនេះក៏ត្រូវត្រួតពិនិត្យឡើងវិញយ៉ាងល្អិតល្អន់លើកម្មវិធី/គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ដែលស្នើសុំហិរញ្ញប្បទានតាមរូបភាពកម្ចីនេះ ដោយចាត់ទុកថា ការត្រួតពិនិត្យនេះគឺជាសមាសភាគមួយនៃការកំណត់អាទិភាព និងការសំរេចផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន។ ក្នុងដំណាក់កាលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ក្នុងការប្រើប្រាស់ជំនួយឥតសំណងរបស់សហគមន៍អន្តរជាតិ ដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធី/គំរោងអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន។

តារាង ៣ : ការប្រើប្រាស់ជំនួយអន្តរជាតិតាមប្រភេទ និងតាមលក្ខខណ្ឌ

ឯកតា : ពាន់ដុល្លារអាមេរិក

ប្រភេទជំនួយ	លក្ខខណ្ឌរបស់ជំនួយ	១៩៩៩ ជាក់ស្តែង	២០០០ ជាក់ស្តែង	២០០១ បណ្តោះអាសន្ន	ការប្រើប្រាស់ជំនួយ ឆ្នាំ ២០០១		ការប្រើប្រាស់ជំនួយសរុប ឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១	
					ការបែងចែកជាភាគរយ	បំរែបំរួល ឆ្នាំ ២០០១	ដុល្លារអាមេរិច	ការបែងចែកជាភាគរយ
ជំនួយបច្ចេកទេសសុទ្ធសាធ	ជំនួយឥតសំណង	១៩៩.២៤៩	២០៩.៤៩០	១៧៦.១២៥	៣៧,៣%	-១៥,៩%	១.៥៧៥.៩៣០	៣៨,៣%
	កម្ចី	0	0	0	0,0%	0,0%	១៣.៧៣៥	0,៣%
	សរុប	១៩៩.២៤៩	២០៩.៤៩០	១៧៦.១២៥	៣៧,៣%	-១៥,៩%	១.៥៨៩.២៦៥	៣៨,៦%
ជំនួយបច្ចេកទេសសំរាប់វិនិយោគ	ជំនួយឥតសំណង	១៩.១៩២	២១.២៥២	២៦.៣០៥	៥,៦%	២៣,៨%	២៣០.៣៤២	៥,៦%
	កម្ចី	0	0	0	0,0%	0,0%	១.៩៨៧	0,0%
	សរុប	១៩.១៩២	២១.២៥២	២៦.៣០៥	៥,៦%	២៣,៨%	២៣២.៣២៩	៥,៦%
គំរោងជំនួយវិនិយោគ	ជំនួយឥតសំណង	៥៨.៨៣០	៦៧.១៧១	៩២.៤៦២	១៩,៦%	៣៧,៧%	៨៦១.៨៨៨	២០,៩%
	កម្ចី	៥៥.៦៤៦	៧៦.៧៨៩	៩៧.៣៤២	២០,៦%	២៦,៨%	៤៤១.១៧៧	១០,៧ %
	សរុប	១១៤.៤៧៦	១៤៣.៩៦០	១៨៩.៨០៤	៤០,២%	៣១,៨%	១.៣០៣.០៦៥	៣១,៧%
ជំនួយទ្រទ្រង់ថវិកា/តុល្យភាពជញ្ជីងទូទាត់	ជំនួយឥតសំណង	២៤.៣៥៦	១៧.០០០	១៨.៤២៩	៣,៩%	៨,៤%	១៣៥.៦១៨	៣,៣%
	កម្ចី	១១.៥០០	២១.០៩១	២៧.៥៤៦	៥,៨%	៣០,៦%	២៧៥.៣៩៧	៦,៧%
	សរុប	៣៥.៨៥៦	៣៨.០៩១	៤៥.៩៧៥	៩,៧%	២០,៧%	៤១១.០១៥	១០,០ %
ជំនួយម្ហូបអាហារនិងសង្គ្រោះបន្ទាន់	ជំនួយឥតសំណង	៣០.៩៣៧	៥៤.០២០	៣៣.៦៣៣	៧,១%	-៣៧,៣%	៥៨០.៦៨០	១៤,១ %
	កម្ចី	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0	0,0 %
	សរុប	៣០.៩៣៧	៥៤.០២០	៣៣.៦៣៣	៧,១%	-៣៧,៣%	៥៨០.៦៨០	១៤,១ %
ការប្រើប្រាស់ជំនួយសរុប	ជំនួយឥតសំណង	៣៣២.៥៦៤	៣៦៨.៩៣៣	៣៤៦.៩៥៤	៧៣,៥%	-៦,0%	៣.៣៨៤.០៥៨	៨២,២%
	កម្ចី	៦៧.១៤៦	៩៧.៨៨០	១២៤.៨៨៨	២៦,៥%	២៧,៦%	៧៣២.២៩៦	១៧,៨%
	សរុប	៣៩៩.៧១០	៤៦៦.៨១៣	៤៧១.៨៤២	១០០ %	១,១ %	៤.១១៦.៣៥៤	១០០ %

៤២- ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសុទ្ធសាធ និងជំនួយសំរាប់គំរោងវិនិយោគ បានស្រូបយកបរិមាណជំនួយច្រើនជាងគេ ប្រមាណ ៧០,៣% នៃការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសរុប និង ៧៧,៥% នៃការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការឆ្នាំ ២០០១។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ

ក៏ ក្ន ុ ងឆ្ន ាំ ១៩៩៤និងឆ្ន ាំ ២០០១ជំ នួយសំ រាប់គំ រោងវិនិយោគបានកើនខ្ពស់ជាងជំ នួយសំ រាប់កិច្ច សហ
ប្រតិបត្ត ិការបច្ចេ កទេស

ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមប្រភេទ និងតាមលក្ខខ័ណ្ឌ : ឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១

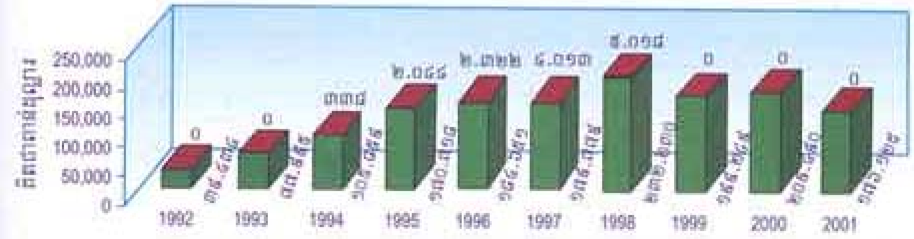

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសុទ្ធសាធ តាមលក្ខខ័ណ្ឌនៃជំនួយ

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសំរាប់វិនិយោគ តាមលក្ខខ័ណ្ឌនៃជំនួយ

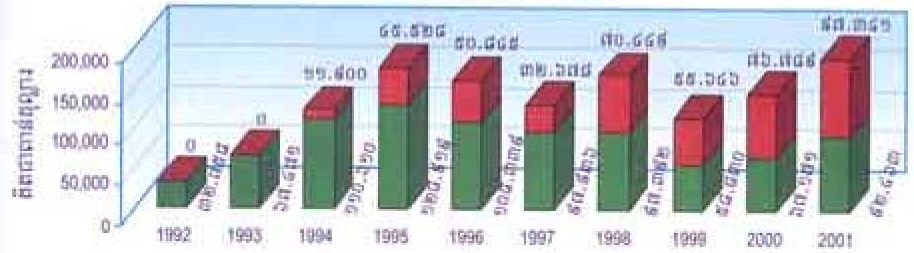

ជំនួយសំរាប់គំរោងវិនិយោគ តាមលក្ខខ័ណ្ឌនៃជំនួយ

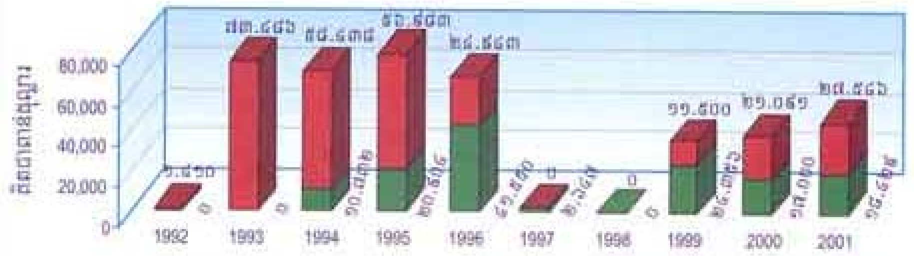

ជំនួយទ្រទ្រង់ថវិកា/ តុល្យភាពជញ្ជីងទូទាត់ តាមលក្ខខ័ណ្ឌនៃជំនួយ

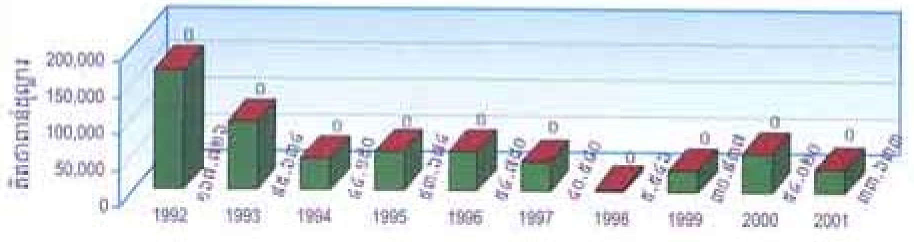

ជំនួយម្ហូបអាហារ និងសង្គ្រោះបន្ទាន់ តាមលក្ខខ័ណ្ឌនៃជំនួយ

លក្ខខ័ណ្ឌនៃជំនួយ
- ជំនួយឥតសំណង
- កម្ចី

សុទ្ធសាធ។ គួរកត់សំគាល់ផងដែរថាជំនួយកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសុទ្ធសាធភាគច្រើនគឺជាជំនួយឥតសំណង។ ចំណែកឯជំនួយសំរាប់គំរោងវិនិយោគមានប្រភពពីប្រាក់កម្ចីនិងពីជំនួយឥតសំណង។ សូមពិនិត្យមើលតារាងលំអិតក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៣ស្តីអំពីទិន្នន័យនៃការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការតាមប្រភេទនិងតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌប្រចាំឆ្នាំចាប់ពីឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១។ ការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការតាមប្រភេទនិងតាមលក្ខខ័ណ្ឌត្រូវបានសង្ខេបដូចខាងក្រោម:

៤៣- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសុទ្ធសាធ: ក្នុងឆ្នាំ ២០០១នេះការប្រើប្រាស់ជំនួយប្រភេទនេះមានចំនួន ១៧៦,១លានដុល្លារអាមេរិក ពោលគឺបានថយចុះមកចំនួន ១៥,៩% បើប្រៀបធៀបនឹងឆ្នាំ ២០០០ ដែលមានប្រមាណ ២០៩,៥លានដុល្លារអាមេរិក។ ជំនួយប្រភេទនេះគឺជាជំនួយឥតសំណង។ បណ្តាប្រទេសសំខាន់ៗដែលផ្តល់ជំនួយរួមមាន: ប្រទេសជប៉ុន ២៩,៤លានដុល្លារអាមេរិក សហរដ្ឋអាមេរិក ១៥,៥លានដុល្លារអាមេរិក ប្រទេសអូស្ត្រាលី ១៤,៦លានដុល្លារអាមេរិក ប្រទេសបារាំង ១៣,៤លានដុល្លារអាមេរិក បណ្តាភ្នាក់ងារនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ១៣លានដុល្លារអាមេរិក ប្រទេសស៊ុយអែត ១០,៨លានដុល្លារអាមេរិក ចក្រភពអង់គ្លេស ៨,១លានដុល្លារអាមេរិក និងសហគមន៍អឺរ៉ុប ៨លានដុល្លារអាមេរិក។

៤៤- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសំរាប់វិនិយោគ: ការប្រើប្រាស់ជំនួយនេះសរុបមាន ២៦,៣លានដុល្លារអាមេរិក ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ បានកើនឡើងចំនួន ៥,៥% បើប្រៀបធៀបនឹងឆ្នាំ ២០០០ ដែលមានចំនួន ២១,៣ លានដុល្លារអាមេរិកប៉ុណ្ណោះ។ ជំនួយប្រភេទនេះគឺជាជំនួយឥតសំណង។ បណ្តាប្រទេសសំខាន់ៗដែលផ្តល់ជំនួយប្រភេទនេះរួមមាន: ប្រទេសបារាំង ១០,៧លានដុល្លារអាមេរិក សហគមន៍អឺរ៉ុប ១០,៥លានដុល្លារអាមេរិក ប្រទេសអាល្លឺម៉ង់ ២,៤ លានដុល្លារអាមេរិក និងប្រទេសអូស្ត្រាលី ១,៥លានដុល្លារអាមេរិក។

៤៥- ជំនួយសំរាប់គំរោងវិនិយោគ: ការប្រើប្រាស់ជំនួយសំរាប់គំរោងវិនិយោគក្នុងឆ្នាំ ២០០១ មានទឹកប្រាក់សរុប ១៨៩,៨លានដុល្លារអាមេរិក ពោលគឺកើនឡើងចំនួន ៣១,៨% ធៀបទៅនឹងក្នុងឆ្នាំ ២០០០ ដែលមានត្រឹម ១៤៤លានដុល្លារអាមេរិក។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០១នេះគំរោងវិនិយោគបានទទួលសមាមាត្រច្រើនជាងគេនៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ ហើយបើគិតពីឆ្នាំ ១៩៩២មកឆ្នាំ ២០០១នេះគឺជាឆ្នាំលើកទី២ ដែលផ្នែកនេះបានទទួលជំនួយច្រើនជាងគេ។ ជំនួយប្រភេទនេះបានកើនលើសប្រភេទផ្សេងទៀតក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៤ដែរ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០១បរិមាណប្រើប្រាស់ជំនួយសរុបមាន ១៨៩,៨លានដុល្លារអាមេរិក ក្នុងនេះមាន ៩២,៥លានដុល្លារអាមេរិកជាជំនួយឥតសំណងនិង ៩៧,៣លានដុល្លារអាមេរិកជាប្រាក់កម្ចី។ បណ្តាប្រទេសសំខាន់ៗដែលផ្តល់ជំនួយប្រភេទនេះមាន: ប្រទេសជប៉ុន ៥៤,៥លានដុល្លារអាមេរិក ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ៤៨,៧លានដុល្លារអាមេរិក ធនាគារពិភពលោក ៣៨,៥លានដុល្លារអាមេរិក ប្រទេសចិន ១៥,១លានដុល្លារអាមេរិក ប្រទេសបារាំង ១០,២លានដុល្លារអាមេរិក សហរដ្ឋអាមេរិក ៨,២លានដុល្លារអាមេរិក សហគមន៍អឺរ៉ុប ៤,២ លានដុល្លារអាមេរិក និង IFAD ៤លានដុល្លារអាមេរិក។ គួរកត់សំគាល់ថា

ភាគច្រើននៃជំនួយទាំងអស់ដែលផ្តល់ដោយប្រទេសផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគីគឺជាជំនួយឥតសំណង។ ចំណែកឯជំនួយដែលផ្តល់ដោយស្ថាប័នផ្តល់ជំនួយពហុភាគី ដូចជា IFIs និង IFAD ជាប្រាក់កម្ចី។

៤៦- ជំនួយទ្រទ្រង់ថវិកានិងជញ្ជីងទូទាត់: អង្គការមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិបានចាប់ផ្តើមកិច្ចប្រតិបត្តិការជាថ្មីនៅកម្ពុជាក្នុងអំឡុងពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ១៩៩៩។ ផ្អែកលើជោគជ័យនៃកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ឆ្នាំ ១៩៩៩ និងឆ្នាំ ២០០០ និងដោយការអនុវត្តកម្មវិធីកំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល អង្គការមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិបានចាប់ផ្តើមផ្តល់ការគាំទ្រហិរញ្ញប្បទានដល់កម្មវិធី "Poverty Reduction and Growth Facilities"។ ក្នុងកម្មវិធីនេះ ទឹកប្រាក់ចំនួន ១១.៩ លានដុល្លារអាមេរិកត្រូវបានប្រើប្រាស់សំរាប់ឆ្នាំ ១៩៩៩ និងឆ្នាំ ២០០០ ហើយនឹង ២២.៩ លានដុល្លារអាមេរិកសំរាប់ឆ្នាំ ២០០១។ ធនាគារពិភពលោកក៏បានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានប្រមាណ ៩.៦ លានដុល្លារអាមេរិកសំរាប់ឆ្នាំ ២០០០ និង ៤.៦ លានដុល្លារអាមេរិកសំរាប់ឆ្នាំ ២០០១ ដែរ ដើម្បីគាំទ្រកម្មវិធីកែទម្រង់ខាងរចនាសម្ព័ន្ធ (Structural Adjustment Credit : SAC)។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលជប៉ុនក៏បានចាប់ផ្តើមផ្តល់កម្ចីប្រមាណ ១៤.១ លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៩ និង ១៧ លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០០ និង ១៦.១ លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០១។

៤៧- ជំនួយម្ហូបអាហារនិងសង្គ្រោះបន្ទាន់: ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ការប្រើប្រាស់ជំនួយសំរាប់ជំនួយម្ហូបអាហារនិងសង្គ្រោះបន្ទាន់បានថយចុះមកត្រឹម ៣៣.៦ លានដុល្លារអាមេរិក ធៀបនឹង ៥៤ លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០០ ពោលគឺថយចុះចំនួន ៣៧.៧%។ បរិមាណជំនួយប្រភេទនេះកើនឡើងខ្ពស់ក្នុងឆ្នាំ ២០០០ ដោយសារប្រទេសផ្តល់ជំនួយជាច្រើនបានជួយឧបត្ថម្ភក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនឹងគ្រោះទឹកជំនន់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដែលពុំធ្លាប់ជួបប្រទះក្នុងអំឡុង ៧០ ឆ្នាំកន្លងមក។ បណ្តាភ្នាក់ងារអង្គការសហប្រជាជាតិជាអ្នកផ្តល់ជំនួយម្ហូបអាហារនិងសង្គ្រោះបន្ទាន់ធំជាងគេក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ហើយមានទឹកប្រាក់សរុប ២៥.៧ លានដុល្លារអាមេរិក។ ភាគីអ្នកផ្តល់ជំនួយសំខាន់ៗផ្សេងទៀតរួមមាន: កាណាដា ២.៦ លានដុល្លារអាមេរិក អូស្ត្រាលី ២.១ លានដុល្លារអាមេរិក បារាំង ១.៧ លានដុល្លារអាមេរិក និងចិន ១.២ លានដុល្លារអាមេរិក។

៣.៤. ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមវិស័យ

៤៨- ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ វិស័យដែលប្រើប្រាស់ជំនួយបរទេសច្រើនជាងគេបំផុតគឺវិស័យអភិវឌ្ឍន៍សង្គម (១៤.៨%) បន្ទាប់មកគឺវិស័យសុខាភិបាល (១៤.០%) វិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ (១៣.១%) វិស័យដឹកជញ្ជូន (១២.៧%) វិស័យគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ច (៩.៨%) និងវិស័យការអប់រំ / អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស (៩.៥%)។ ក្នុងបណ្តាឆ្នាំថ្មីៗនេះ ការផ្តល់ជំនួយក្នុងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សង្គមបានកើនឡើងក្នុងអត្រាថេរ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ បានកើនឡើងលើសឆ្នាំ ២០០០ ចំនួន ៩១.២%។ ជាលទ្ធផល វិស័យនេះក្លាយទៅវិស័យដែលបានទទួលជំនួយបរទេសច្រើនជាងគេបំផុតក្នុងឆ្នាំ ២០០១។ ចំពោះទិន្នន័យស្តីពីការប្រើប្រាស់ជំនួយគ្រប់វិស័យត្រូវបានសង្ខេបក្នុងតារាងទី ៤។ ចំពោះប្រវត្តិទិន្នន័យស្តីពីការប្រើ

ប្រាស់ជំនួយបរទេសតាមវិស័យនិងតាមបណ្ដាឆ្នាំ ចាប់ពីឆ្នាំ ១៩៩២ មកដល់ឆ្នាំ ២០០១ មានបង្ហាញក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ៣ ។

__តារាង ៤:__ ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមវិស័យ

ឯកតា: ពាន់ដុល្លារអាមេរិក

វិស័យ	១៩៩៩ ជាក់ស្ដែង	២០០០ ជាក់ស្ដែង	២០០១ បណ្ដោះអាសន្ន	ការប្រើប្រាស់ជំនួយ ឆ្នាំ ២០០១		ការប្រើប្រាស់ជំនួយសរុប ឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១	
				ការបែងចែកជាភាគរយ	កំណើនជាភាគរយ	ដុល្លារអាមេរិក	ការបែងចែកជាភាគរយ
ការគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ច	២៦.៤៥៤	៣៨.៩៦០	៤៦.៣៥៩	៩,៨%	១៩,០%	៤១៣.៦៥០	*១០,០%*
អភិវឌ្ឍន៍រដ្ឋបាល	៣៤.២០៥	៣៣.៤៣៦	៣៨.២៦៦	៨,១%	១៤,៤%	៤៨២.៣៩៣	*១១,៧%*
ធនធានធម្មជាតិ	២.៨៤២	២.១៣៣	៩៧៩	០,២%	-៥៤,១%	២២.៧៨០	*០,៥%*
ការអប់រំ / ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស	៤០.៤៥៧	៤០.៤៩៦	៤៤.៩៨៣	៩,៥%	១១,១%	៣៨២.៦៩៧	*៩,៣%*
កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	២៥.៥៦៧	៤៤.១៤០	៣៥.៣៨១	៧,៥%	-១៩,៨%	៣០៥.៤០៩	*៧,៤%*
អភិវឌ្ឍន៍តំបន់ជនបទ	៥៨.០៨៧	៦៧.៣១៨	៦១.៨៨០	១៣,១%	- ៨,១%	៥៧៣.៩៥៨	*១៣,៩%*
ឧស្សាហកម្ម	០	០	០	០,០%	០,០%	៧៤៩	*០,០%*
ថាមពល	២៨.៧៨៩	២១.៣៦៤	៥.៧០៥	១,២%	-៧៣,៣%	១៨៩.០៨៧	*៤,៥%*
ពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស	០	០	០	០,០%	០,០%	២៧៦	*០,០%*
ពាណិជ្ជកម្មក្នុងប្រទេស	៩៥៧	៩០	១.៥៤៣	០,៣%	១.៦១៤,៤%	១៨.៣២៨	*០,៤%*
ការដឹកជញ្ជូន	៣៣.៩៣៥	៤៧.១៤០	៥៩.៧១២	១២,៧%	២៦,៧%	៤៧៥.១៩៤	*១១,៥%*
ទូរគមនាគមន៏	៥.៥៦០	៦៧៧	១.២៣៩	០,៣%	៨៣,០%	៦៥.៨២៣	*១,៥%*
អភិវឌ្ឍន៍សង្គម	២៤.៧៤៧	៣៦.៤១៩	៦៩.៦១៥	១៤,៨%	៩១,២%	២៩៣.១៦៣	*៧.១%*
សុខាភិបាល	៧០.៨៦៤	៦៧.៧១០	៦៦.០៨១	១៤,០%	-២,៤%	៤៣៣.៣៦២	*១០,៥%*
គ្រោះមហន្តរាយ	៤	១៥	១	០,០%	-៩៣,៣%	២.៩០៤	*០,១%*
មនុស្សធម៌	៤៧.២៤២	៦៦.៩១៥	៤០,០៩៨	៨,៥%	-៤០.១%	៤៥៦.៥៨១	*១១,១%*
ការប្រើប្រាស់ជំនួយសរុប	*៣៩៩.៧១០*	*៤៦៦.៨១៣*	*៤៧១.៨៤២*	*១០០,០%*	*១,១%*	៤.១១៦.៣៥៤	*១០០,០%*

៤៩- វិស័យដែលប្រើប្រាស់ជំនួយបរទេសច្រើនជាងគេបំផុតក្នុងរយៈពេលពីឆ្នាំ ១៩៩២ ដល់ឆ្នាំ ២០០១ គឺវិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ(១៣,៩%) បន្ទាប់មកគឺវិស័យអភិវឌ្ឍន៍រដ្ឋបាល(១១,៧%) វិស័យដឹកជញ្ជូន/ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (១១,៥%) វិស័យជំនួយមនុស្សធម៌និងម្ហូបអាហារ(១១,១%) វិស័យសុខាភិបាល(១០,៥%) វិស័យគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ច (១០,០%) និងវិស័យអប់រំ / អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស (៩,៣%) ។

៣.៥. ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមរូបភាគនៃជំនួយ

៥០- ការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍សរុបក្នុងឆ្នាំ ២០០១ បានកើនឡើងពី ៤៦៦,៨លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០០ ទៅជិតដល់ ៤៧២លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ពោលបានកើនឡើង ១,១% ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ បើប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ ២០០០ ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ដែលបានផ្ដល់ដោយភ្នាក់ងារ

ផ្តល់ជំនួយពហុភាគី អាចកើនឡើង ៥,៦%និងអ្នកផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគី១,៥%(តារាង៥)។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយក៏ ការប្រើប្រាស់ជំនួយអន្តរជាតិដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលបានថយចុះ ១៦%។

ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមផ្នែក

សរុបឆ្នាំ ១៩៩២_២០០១

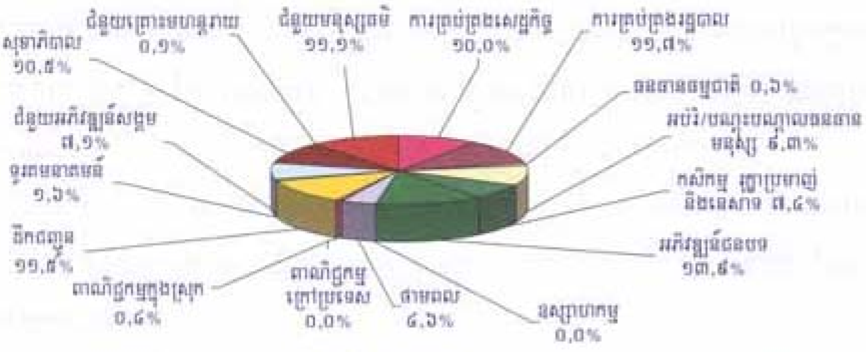

ឆ្នាំ ២០០១

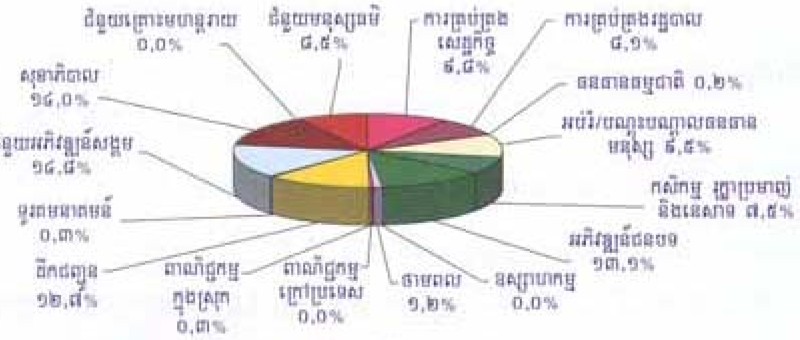

ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមផ្នែក និងតាមឆ្នាំ : ១៩៩៩_២០០១

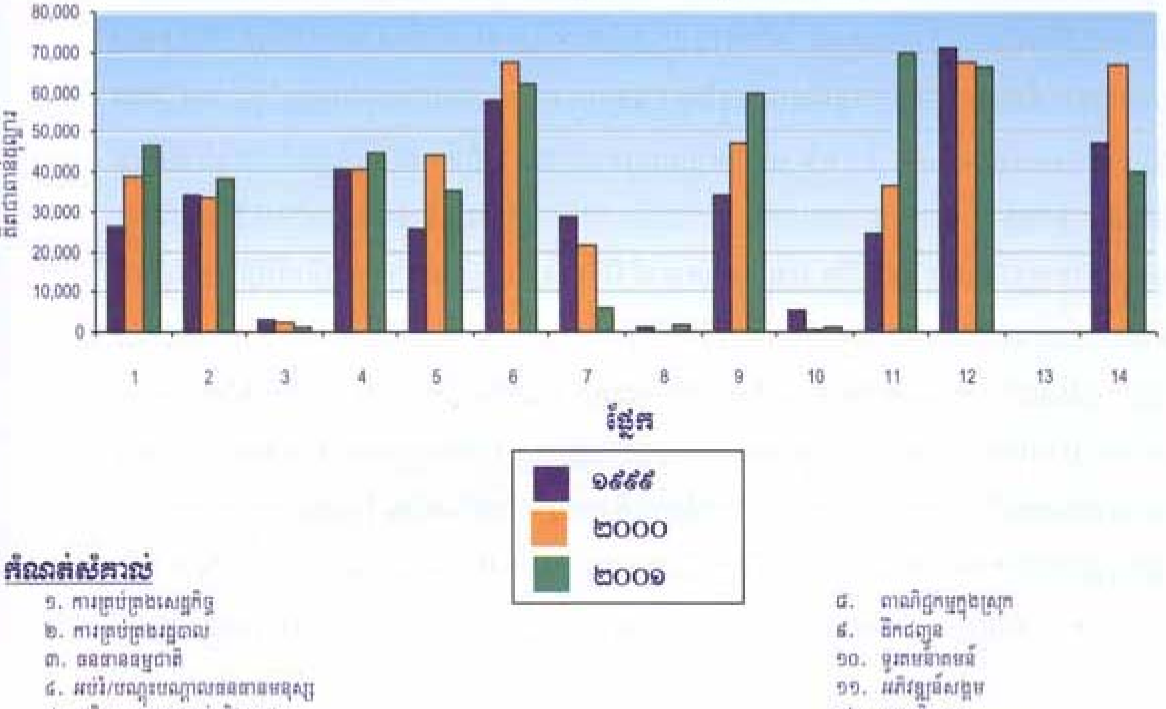

កំណត់សំគាល់

១. ការគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ច
២. ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល
៣. ធនធានធម្មជាតិ
៤. អប់រំ/បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស
៥. កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
៦. អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ
៧. ថាមពល
៨. ពាណិជ្ជកម្មក្នុងស្រុក
៩. ដឹកជញ្ជូន
១០. ទូរគមនាគមន៍
១១. អភិវឌ្ឍន៍សង្គម
១២. សុខាភិបាល
១៣. ជំនួយគ្រោះមហន្តរាយ
១៤. ជំនួយមនុស្សធម៌

៥១- ការប្រើប្រាស់ជំនួយសរុបដោយសហគមន៍អន្តរជាតិក្នុងឆ្នាំ ២០០១ មាន ៤៧២ លានដុល្លារអាមេរិក ៖

-ជំនួយគិតជាទឹកប្រាក់ចំនួន ១៨២,៣លានដុល្លារអាមេរិក ស្មើ ៣៨,៧% ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយពហុភាគី ។ ដោយឡែកភ្នាក់ងាររបស់អង្គការសហប្រជាជាតិបានគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងការប្រើប្រាស់ជំនួយនេះចំនួន ១៨,៤% នៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍សំរាប់ឆ្នាំ ២០០១ ដែលក្នុងនោះប្រភពធនធានផ្ទាល់ខ្លួនមានត្រឹមតែ ៨,៧% នៃការប្រើប្រាស់ជំនួយសរុបប៉ុណ្ណោះ ។

-ការប្រើប្រាស់ជំនួយប្រហែល ២៤៦លានដុល្លារអាមេរិក ស្មើ ៥១,១% នៃការប្រើប្រាស់ជំនួយសរុប ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគី ។ ភាគច្រើននៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនេះចំនួន ៩៧% គឺជាជំនួយឥតសំណង ។

-ជំនួយគិតជាទឹកប្រាក់ចំនួន ៤៣,៦លានដុល្លារអាមេរិក ស្មើ ៩,១% ត្រូវបានផ្តល់ដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។

៥២- ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១ ទឹកប្រាក់សរុបប្រមាណ ៤,១ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយសហគមន៍អន្តរជាតិ ៖

-ភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយពហុភាគីមានចំនួន ១.៣៧២,៤លានដុល្លារអាមេរិក ស្មើនឹង ៣៣,៥ % ។

-ភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគីមានចំនួន ២.៤០១,៣លានដុល្លារអាមេរិក ស្មើនឹង ៥៨,៣ % ។

-អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមានចំនួន ៣៣៧,៦លានដុល្លារអាមេរិក ស្មើនឹង ៨,២ % ។

៥៣- ភាគីផ្តល់ជំនួយធំបំផុតតែមួយគត់សំរាប់អភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាគឺប្រទេសជប៉ុន ។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩២ មក ជប៉ុនបានផ្តល់ជំនួយច្រើនជាង ២២% នៃជំនួយអន្តរជាតិ ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ជំនួយរបស់ជប៉ុនមានច្រើនប្រមាណ ២១% នៃការប្រើប្រាស់ជំនួយបរទេសសរុប ។ ភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិបានក្លាយជាអ្នកផ្តល់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ធំជាងគេទីពីរ ដែលមាន "ប្រភពផ្ទាល់ខ្លួន" ចំនួន ៩,២% នៃជំនួយបរទេសសរុបក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១ និង ៨,៧% នៃការប្រើប្រាស់ជំនួយបរទេសសរុបក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ។ បារាំង និងសហគមន៍អឺរ៉ុបគឺជាអ្នកផ្តល់ជំនួយធំជាងគេទីបី ដែលមានចំនួន ៧,៥% នៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសរុបសំរាប់រយៈពេលពីឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១ ។ សហគមន៍អឺរ៉ុបធ្វើវិភាគទានចំនួន ៣១១,៤លានដុល្លារអាមេរិក ច្រើនជាងជំនួយរបស់ប្រទេសបារាំងបន្តិច ។ ជំនួយបារាំងមានចំនួន ៣១១,១ លានដុល្លារអាមេរិក ។ អ្នកផ្តល់ជំនួយធំបន្ទាប់គឺសហរដ្ឋអាមេរិក ។ ការផ្តល់ជំនួយរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកមានចំនួនសរុប ៧,៣% នៃជំនួយសរុបក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១ ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ជំនួយអាមេរិកបានថយចុះមកត្រឹម ៥,១% នៃជំនួយសរុបសំរាប់ឆ្នាំ ២០០១ ។ ទិន្នន័យលំអិតស្តីពីការប្រើប្រាស់ជំនួយអន្តរជាតិតាមប្រភពអ្នកផ្តល់ជំនួយ និងតាមបណ្តាឆ្នាំពីឆ្នាំ ១៩៩២ ដល់ឆ្នាំ ២០០១ បានបង្ហាញក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ៤ ។

តារាង ៥ : ការប្រើប្រាស់ជំ នួយតាមប្រភពអ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយសំ ខាន់ៗ

ឯ កតា : ពាន់ដុល្ល ារអាមេរិក

អ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយសំ ខាន់ៗ	១៩៩៩ ជាក់ស្ដែ ង	២000 ជាក់ស្ដែ ង	២00១ បណ្ដោ ះអាសន្ន	ការប្រើប្រាស់ជំ នួយ ឆ្ន ាំ ២00១		ការប្រើប្រាស់ជំ នួយសរុប ឆ្ន ាំ ១៩៩២-២00១	
				ការបែងចែក ជាភាគរយ	កំ ណើនជា ភាគរយ ២00១	ដុល្ល ារ អាមេរិក	ការបែងចែក ជាភាគរយ
<u>**អ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយពហុភាគី**</u>							
<u>ភ្ន ាក់ងារអង្គ ការសហប្រជាជាតិ</u>							
- ការបែងចែកតាមកម្ម វិធី: សរុប	៩0.១៤៧	៨៦.៥៤៨	៩0.៧៨៥	១៩,២%	៤,៩%	...	
-ការប្រើប្រាស់ធនធានផ្ទ ាល់	៤៥.២៨២	៤៩.៤៣៣	៤៤.៩១៨	៩,៥%	-៩,១%	៣៨៣.៥៤៥	*៩,៣%*
<u>ស្ថ ាប័ ន Bretton-Woods</u>							
-IBRD / ធនាគារពិភពលោក	២៦.៧១៦	៣២.៦៩៧	៤៣.0៧៨	៩,១%	៣១,៧%	២៦៩.៩៩៨	*៦,៦%*
-មូលនិធិរូបិយវត្ថ ុអន្ត រជាតិ	១១.៥00	១១.៤៧៨	២២.៩៥៧	៤,៩%	១00,0%	១១៨.៦៦៣	*២,៩%*
<u>ធនាគារអភិវឌ្ឍ ន៍អាស៊ី</u>	២៦.៨៦៩	៥១.១៣៣	៤៨.៦៨៥	១0,៣%	-៤,៨%	២៩៣.៣៤៨	*៧,១%*
<u>សហគមន៍អឺរ៉ុប/ EEC</u>	២៨.២៧៩	២៧.៩៤៥	២២.៦៧៩	៤,៨%	-១៨,៨%	៣១១.៨៤៤	*៧,៦%*
ភ្ន ាក់ងារផ្ត ល់ជំ នួយពហុភាគីសរុប	**១៣៨.៦៤៦**	**១៧២.៦៨៦**	**១៨២.៣១៧**	**៣៨,៧%**	**៥,៦%**	**១.៣៧៧.៣៩៨**	***៣៣,៥%***
<u>**ភ្ន ាក់ងារផ្ត ល់ជំ នួយទ្វេភាគីសំ ខាន់ៗ**</u>							
អូស្ត្រ ាលី	១៨.៣៩0	២៩.៤១៧	១៩.៨៧៣	៤,២%	-៣២,៤%	២0១.0៨១	*៤,៩%*
បែលហ្សិក	៤.៧៦៨	២,៦៤១	១,២៧៤	0,៣ %	-៥១,៨%	២៣.៣១៨	*0,៦%*
កាណាដា	២.៥៧៩	៨១៨	៥.២៤៣	១,១ %	៥៤១,0%	៤១.៩៣២	*១,0%*
ចិន	២.៩៩៤	២.៦១0	១៦.៣២៥	៣,៥%	៥២៥,៥%	៦៨.៦២១	*១,៧%*
ដាណឺម៉ាក	២.៦៨៤	៣.៥២៩	២.៨៤៧	0,៦ %	-១៩,៣%	៦0.២៦0	*១,៥%*
បារាំ ង	១៨.៥៨៦	២៧.៨00	៣៦.0៤៧	៧,៦%	២៩,៧%	៣១១.១២៩	*៧,៦%*
ហ្វាំ ងឡង់	៧00	៣.២៦៩	១.១៩៩	0,៣ %	-៦៣,៣%	៨.៤៨0	*0,២%*
អាល្ល ឺម៉ង	១២.៣១៩	១២,២២៥	១0.0២0	២,១%	-១៨,0%	៨៦.៤៥៦	២,១%
ជប៉ុន	៨៨.000	១0៦.0២១	១00.0២៣	២១,២%	-៥,៧%	៩១៣.១៨៩	*២២,២%*
ហូឡង់	៦.0៥៣	៤.៩១២	៣.៦0៦	0,៨ %	-២៦,៦%	៧៦.៧៧៤	*១,៩%*
ណូវែលហ្សេឡង់	៨0៤	១.00២	៧១៨	0,២ %	-២៨,៣%	៤.២៧៦	*0,១%*
ន័ រវេស	១.0២0	១.៣១0	១.១៥១	0,២ %	-១២,១%	២0,៧៨២	*0,៥%*
សាធារណរដ្ឋ កូរ៉េ	១.0៤៨	៧0៦	១.១៩៩	0,៣ %	៦៩,៨%	៣.២៨៥	*0,១%*
ថៃ	៥៥0	៤៣៥	៤៣៥	0,១ %	0,0 %	១៣.៤0២	*0,៣%*
សហព័ ន្ធ រុស្ស៊ី	៣៤0	៨៥១	៣៣៤	0,១ %	-៦0,៨%	១៤.៣0៧	*0,៣%*
ស៊ុយអែត	១0.៨៣0	១៤.១២២	១៣.១១២	២,៨%	-៧,២%	១៤៨.៨២៩	*៣,៦%*
ចក្រភពអង់គ្លេ ស	៩.៤១៦	១៣.000	៨.៧១១	១,៨ %	-៣៣,0%	៧៧.២៨៣	*១,៩%*
សហរដ្ឋ អាមេរិច	២៣.000	១៧.៦0៨	២៣.៨៤៨	៥,១%	៣៥,៤%	៣00.៣00	*៧,៣%*
អ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយទ្វេភាគីផ្សេងទៀត	១.៩៨៣	0	0	0,0 %		២៧,៦២៩	*0,៧%*
<u>**ភ្ន ាក់ងារផ្ត ល់ជំ នួយទ្វេភាគីសរុប**</u>	២0៦.0៦៤	២៤២,២៧៦	២៤៥,៩៦៥	៥២,១%	១,៥ %	២.៤0១.៣៣២	*៥៨,៣%*
<u>**អង្គ ការក្រៅរដ្ឋ ាភិបាល**</u>	៥៥.000	៥១.៨៥១	៤៣.៥៦0	៩,២%	-១៦,0%	៣៣៧.៦២៤	៨,២%
<u>**ការប្រើប្រាស់ជំ នួយសរុប**</u> [1]	៣៩៩.៧១0	៤៦៦.៨១៣	៤៧១.៨៤២	១00,0 %	១,១ %	៤.១១៦.៣៥៤	១00,0 %

[1] ការព្យ ាករណ៏ការប្រើប្រាស់ជំ នួយទាំ ងអស់ រួមទាំ ងភ្ន ាក់ងារអង្គ ការសហប្រជាជាតិគិតតែ "ប្រភពធនធានខ្លួ ន" ប៉ុណ្ណោ ះ ។ ប្រភពធនធានផ្ទ ាល់ គឺជាមូលនិធិរបស់ទីភ្ន ាក់ងារកណ្ដ ាលដែលវិភាជន៍អោយការិយាល័ យតំ ណាងរបស់ខ្លួ ននៅកម្ពុ ជា ។

ការបែងចែកការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមលក្ខខណ្ឌ និងប្រភពនៃអ្នកផ្តល់ជំនួយ

សរុបឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១

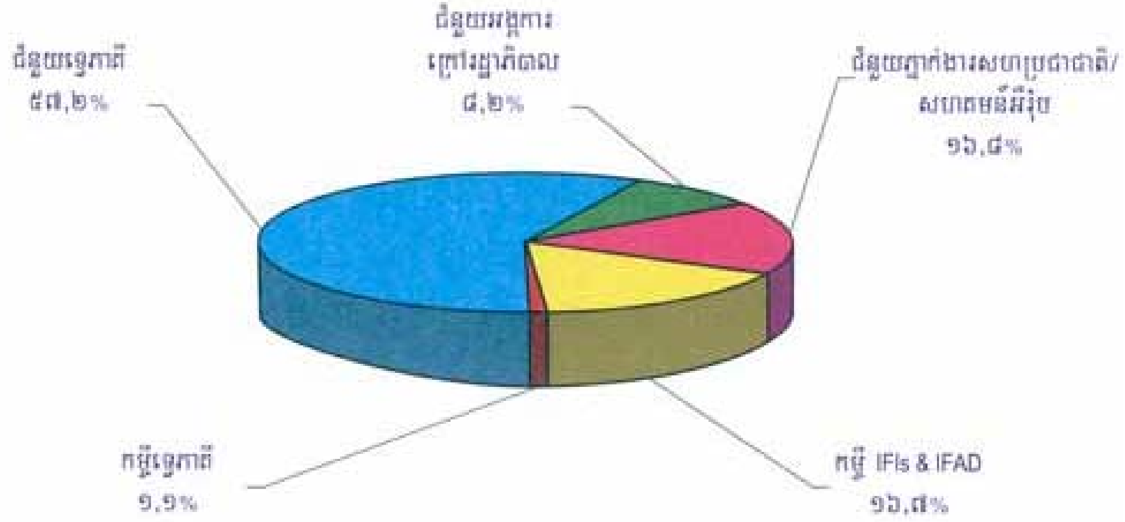

ឆ្នាំ ២០០១

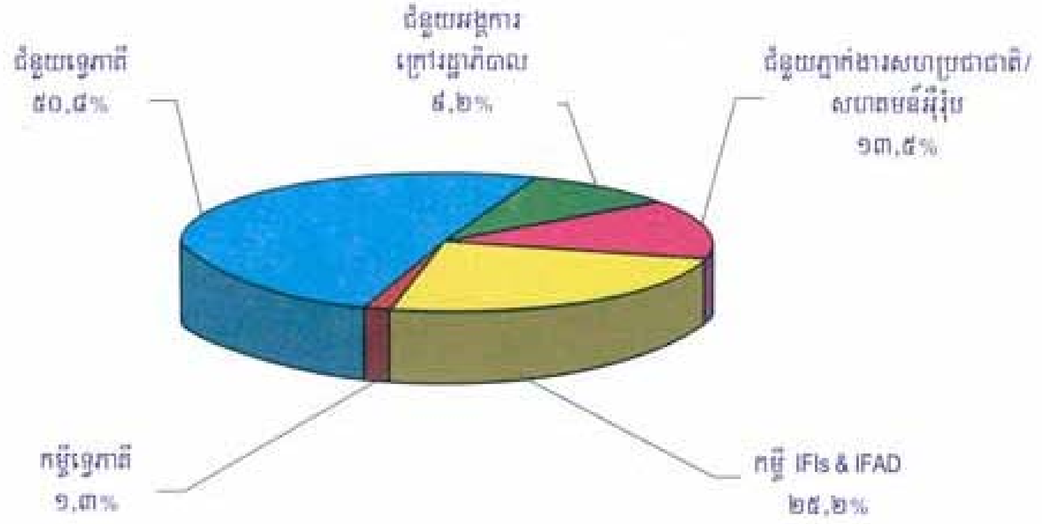

៥៤. អ្នកផ្តល់ជំនួយធំៗដែលបានបង្កើនជំនួយក្នុងឆ្នាំ ២០០១ បើធៀបទៅនឹងឆ្នាំ ២០០០ រួមមាន: ប្រទេសបារាំង (៣៦លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ធៀបនឹង២៧,៨លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០០) សហរដ្ឋអាមេរិក (២៣,៨លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ធៀបនឹង១៧,៦លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០០) ប្រទេសចិន (១៦,៣លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ធៀបនឹង២,៦លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០០) និងប្រទេសកាណាដា (៥,២លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ធៀបនឹង០,៨លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០០)។

៣.៦. ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមប្រភពអ្នកផ្តល់ជំនួយ និងតាមវិស័យ ក្នុងឆ្នាំ ២០០១

៥៥- នៅឆ្នាំ ២០០១ អ្នកផ្តល់ជំនួយច្រើនជាងគេបំផុតក្នុងចំណោមអ្នកផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគីមានបួនគឺ: ប្រទេសជប៉ុន (ផ្តល់ជាង១០០លានដុល្លារអាមេរិក) ប្រទេសបារាំង (៣៦លានដុល្លារអាមេរិក) សហរដ្ឋអាមេរិក (២៣,៨លានដុល្លារអាមេរិក) និងប្រទេសអូស្ត្រាលី (១៩,៩លានដុល្លារអាមេរិក)។ ប្រទេសទាំងបួននេះបានផ្តល់ជំនួយប្រហែល ៣/៤ នៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសរុបដែលទទួលបានពីភាគីផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគីទាំងអស់។ រដ្ឋាភិបាលជប៉ុនបានផ្តល់វិភាគទានច្រើនជាង១០០លានដុល្លារអាមេរិកត្រូវជា៤៦% នៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការទ្វេភាគីសរុបនិងប្រមាណជាង២១% នៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសរុប។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍របស់ជប៉ុនបានផ្តល់ប្រមាណជាង ២/៣ សំរាប់វិស័យសំខាន់ៗបី: វិស័យដឹកជញ្ជូន (ប្រមាណ២៨លានដុល្លារអាមេរិក) វិស័យអភិវឌ្ឍន៍សង្គម (២៣,១លានដុល្លារអាមេរិក) និងវិស័យគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ច (១៦,១លានដុល្លារអាមេរិក) (សូមពិនិត្យតារាងទី៦)។ ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍បារាំងភាគច្រើនបានផ្តល់ដល់ផ្នែកសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម: វិស័យសុខាភិបាល (៧,៦លានដុល្លារអាមេរិក) វិស័យអប់រំ / អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស (៧,៤លានដុល្លារអាមេរិក) វិស័យអភិវឌ្ឍន៍សង្គម (៦,៣លានដុល្លារអាមេរិក) វិស័យអភិវឌ្ឍន៍រដ្ឋបាល (៤,៨លានដុល្លារអាមេរិក) និងវិស័យកសិកម្ម (ប្រហាក់ប្រហែល៤លានដុល្លារអាមេរិក)។ ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍របស់សហរដ្ឋអាមេរិកបានផ្តល់សំរាប់វិស័យសុខាភិបាល (១១លានដុល្លារអាមេរិក) និងការអភិវឌ្ឍន៍រដ្ឋបាល (ប្រមាណ៨លានដុល្លារអាមេរិក)។ ដោយឡែកជំនួយឧបត្ថម្ភរបស់ប្រទេសអូស្ត្រាលីភាគច្រើនបានផ្តោតក្នុងវិស័យបួនគឺ: វិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ (៦,៥លានដុល្លារអាមេរិក) វិស័យអប់រំ / អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស (៤,៣លានដុល្លារអាមេរិក) វិស័យកសិកម្ម (៣,៥លានដុល្លារអាមេរិក) និងវិស័យសុខាភិបាល (២,២លានដុល្លារអាមេរិក)។

៥៦- ក្នុងចំណោមភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយពហុភាគីជំនួយសំខាន់ៗដែលផ្តល់តាមប្រព័ន្ធនៃអង្គការសហប្រជាជាតិភាគច្រើនត្រូវបានផ្តល់ទៅលើជំនួយមនុស្សធម៌សង្គ្រោះបន្ទាន់និងម្ហូបអាហារ។ ការឧបត្ថម្ភលើវិស័យផ្សេងៗទៀតរួមមាន: វិស័យសុខាភិបាលវិស័យអភិវឌ្ឍន៍តំបន់វិស័យអភិវឌ្ឍន៍រដ្ឋបាលវិស័យអប់រំ / អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សនិងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍សង្គម។ ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍របស់សហគមន៍អឺរ៉ុបបានផ្តល់លើវិស័យកសិកម្ម (៨លានដុល្លារអាមេរិក) និងវិស័យអប់រំ / ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស (៦,៧លានដុល្លារអាមេរិក)។ ជំនួយភាគច្រើនដែលបានទទួលពីស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ IFIs និង

IFAD ដែលមាន ទំ រង់ជាកម្ច ី បានផ្ត ល់ទៅលើវិស័ យគ្រប់គ្រងសេដ្ឋ កិច្ច (២៨.៥លានដុល្ល ារអាមេរិក) វិស័ យអភិវឌ្ឍ ន៍សង្គ ម

តារាង ៦: ការប្រើប្រាស់ជំនួយ តាមប្រភពអ្នកផ្តល់ជំនួយ និងតាមវិស័យ

ឯកតា: ពាន់ដុល្លារអាមេរិក

ភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយសំខាន់ៗ	លក្ខខណ្ឌ	ការគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ច	អភិវឌ្ឍន៍រដ្ឋបាល	ធនធានធម្មជាតិ	អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស	កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	អភិវឌ្ឍន៍តំបន់ និងជនបទ	ឧស្សាហកម្ម	ថាមពល	ពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស	ពាណិជ្ជកម្មក្នុងប្រទេស	ការដឹកជញ្ជូន	ទូរគមនាគមន៍	អភិវឌ្ឍន៍សង្គម	សុខាភិបាល	គ្រោះមហន្តរាយ	មនុស្សធម៌	សរុប
<u>ភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយពហុភាគី</u>																		
ភ្នាក់ងារអង្គការសហប្រជាជាតិ																		
ធនធានសរុបនៃកម្មវិធីសរុប	ជំនួយ	១៣១	៩.៣៩៣	៩៤៣	៦.៤៩៦	១.៨៨២	១១.៣៩០	0	0	0	៩៣	0	0	៦.៤៤៤	១៨.០២០	៧	៣១.៩៤២	៨៦.៧៤១
	កម្ចី	0	0	0	0	៤.០៤៤	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	៤.០៤៤
ធនធានផ្ទាល់	ជំនួយ	២៣	២.៧៥៣	១៥២	២.០៨១	២៧៩	២.៧៧៥	0	0	0	១១	0	0	១.៥២៧	៥.៥៥៥	១	២៥.៧១៧	៤០.៨៧៤
	កម្ចី	0	0	0	0	៤.០៤៤	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	៤.០៤៤
ស្ថាប័ន<u>Bretton-Woods</u>																		
ធនាគារពិភពលោក	កម្ចី	៤.៥៨៩	៨៦០	១៥៨	១.១២៦	៦.៨៨០	២.៧៤០	0	0	0	0	១.៦៩៩	0	១៨.៣៣៨	៦.៦៨៨	0	0	៤៣.០៧៨
ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ	កម្ចី	២២.៩៥៧	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	២២.៩៥៧
ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី	កម្ចី	១.00១	0	0	៤.០៤៤	0	១៣.៥៨២	0	0	0	0	១៧.៤០៥	0	៤.៩៨៨	៧.៦៦៥	0	0	៤៨.៦៨៥
សហគមន៍អឺរ៉ុប/ <u>EEC</u>	ជំនួយ	0	១.៨២៤	0	៦.៦៥៦	៨.000	0	0	0	0	0	0	0	៨៨៣	១.៣១៦	0	៤.000	២២.៦៧៩
	ជំនួយ	២៣	៤.៥៧៧	១៥២	៨.៧៣៧	៨.២៧៩	២.៧៧៥	0	0	0	១១	0	0	២..៤១០	៦.៨៧១	១	២៥.៧១៧	៦៣.៥៥៣
សរុបជំនួយពហុភាគី	កម្ចី	២៨.៥៤៧	៨៦០	១៥៨	៥.១៧០	១០.៩២៤	១៦.៣២២	0	0	0	0	១៩.១០៤	0	២៣.៣២៦	១៤.៣៥៣	0	0	១១៨.៩៦៤
	សរុប	២៨.៥៧០	៥.៤៣៧	៣១០	១៣.៩០៧	១៩.២០៣	១៩.០៩៧	0	0	0	0	១៩.១០៤	0	២៥.៧៣៦	២១.២២៤	១	២៥.៧១៧	១៨២.៣១៧
ភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយទ្វេភាគី																		
អូស្ត្រាលី	ជំនួយ	0	១.៨៥១	0	៤.៣១៧	៣.៥១៨	៦.៥៤៨	0	៩៦៥	0	0	២៣	0	៤៦៣	២.១៨៨	0	0	១៩.៨៧៣
បែលហ្សិក	ជំនួយ	0	0	0	៣៤	0	២០៧	0	0	0	0	0	0	0	១.០៣៣	0	0	១.២៧៤

កាណាដា	ជំនួយ	0	៣១៧	0	0	0	១.៩២៩	0	0	0	0	0	0	២២៧	១៨១	0	២.៥៨៩	៥.២៤៣
ចិន	ជំនួយ	0	២.៨៥៦	0	0	0	0	0	0	0	0	៥.៤២២	0	៦៨៦	0	0	១.២៣៧	១០.២០១
	កំចី	0	១០០	0	0	0	0	0	0	0	0	៦.០២៤	0	0	0	0	0	៦.១២៤
ដាណឺម៉ាក	ជំនួយ	0	១១៨	៥៧៥	0	២.១៥៤	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	២.៨៤៧
ហ្វាំងឡង់	ជំនួយ	0	៣១៧	0	0	0	៦៨៥	0	0	0	0	0	0	១៩៧	0	0	0	១.១៩៩
បារាំង	ជំនួយ	៣៣៦	៤.៧៧៩	0	៧.៤៣៧	៣.៩៦២	១.៥៩៧	0	៨៤៣	0	0	១.១៨៥	២៤៨	៦.២៩៥	៧.៦៣០	0	១.៧៣៥	៣៦.០៤៧
អាល្លឺម៉ង់	ជំនួយ	0	៤.៣២០	0	៣៧៥	៦១៥	៩៧៥	0	0	0	១.000	0	៥៨៥	0	២.១៥០	0	0	១០.០១៩
ជប៉ុន	ជំនួយ	១៦.១២៩	១.៤២៦	៩៤	៩.៥១៥	៤.១៩៨	៩.៤៨៣	0	៣.៨៩៧	0	៥០០	២៧.៩៥៤	៤០៦	២៣.១៣៥	៣.២៨៦	0	0	១០០.០២៣
ហូឡង់	ជំនួយ	0	១.៧៤៦	0	0	១៦៧	៥០២	0	0	0	0	0	0	១.១០៨	0	0	៨៣	៣.៦០៦
ណូវែលហ្សេឡង់	ជំនួយ	0	២៦៤	0	៣៣៨	0	៨៤	0	0	0	៣២	0	0	0	0	0	0	៧១៨
ន័រវេស	ជំនួយ	0	0	0	0	0	២២២	0	0	0	0	0	0	៤៧៨	៤៥១	0	0	១.១៥១
សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ	ជំនួយ	0	១.១៩៩	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	១.១៩៩
ថៃ	ជំនួយ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	២៥៥	១៨០	0	0	៤៣៥
សហព័ន្ធរុស្ស៊ី	ជំនួយ	0	0	0	៣៣៤	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	៣៣៤
ស៊ុយអែត	ជំនួយ	0	៧៣៦	0	២.៧៧៥	0	៧.៣០១	0	0	0	0	0	0	២.៣០០	0	0	0	១៣.១១២
ចក្រភពអង់គ្លេស	ជំនួយ	១.១០៧	៩៥៤	0	៦៤១	៤៦៨	១.៧៩៧	0	0	0	0	0	0	១.០៧៣	២.៤៦១	0	២១០	៨.៧១១
សហរដ្ឋអាមេរិច	ជំនួយ	២១៧	៧.៩៥៩	0	១៣១	0	0	0	0	0	0	0	0	0	១១.០១៤	0	៤.៥២៧	២៣.៨៤៨
ការប្រើប្រាស់ជំនួយទ្វេភាគីសរុប	ជំនួយ	១៧.៧៨៩	២៨.៨៤២	៦៦៩	២៥.៨៩៧	១៥.០៨២	៣១.៣៣០	0	៥.៧០៥	0	១.៥៣២	៣៤.៥៨៤	១.២៣៩	៣៦.២១៨	៣០.៥៧៤	0	១០,៣៨១	២៣៩.៨៤២
	កំចី	0	១០០	0	0	0	0	0	0	0	0	៦.០២៤	0	0	0	0	0	៦.១២៤
	សរុប	១៧.៧៨៩	២៨.៩៤២	៦៦៩	២៥.៨៩៧	១៥.០៨២	៣១.៣៣០	0	៥.៧០៥	0	១.៥៣២	៤០.៦០៨	១.២៣៩	៣៦.២១៨	៣០.៥៧៤	0	១០.៣៨១	២៤៥.៩៦៥
អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល (ប្រភពសៅខន់៧ / ផ្ទាល់)	ជំនួយ	0	៣.៨៨៧	0	៥.១៧៩	១.០៩៦	១១.៤៥៣	0	0	0	0	0	0	៧.៦៦២	១៤.២៨៣	0	0	៤៣.៥៦០
ការប្រើប្រាស់ជំនួយសរុប	ជំនួយ	១៧.៨១២	៣៧.៣០៦	៨២១	៣៩.៨១៣	២៤.៤៩៧	៤៥.៩៥៨	0	៥.៧០៥	0	១.៥៤៣	៣៤.៥៨៤	១.២៣៩	៤៦.២៩០	៥១.៧២៨	១	៤០.០៩៨	៣៤៦.៩៥៤
	កំចី	២៨.៥៤៧	៩៦០	១៥៨	៥.១៧០	១០.៩២៤	១៦.៣២២	0	0	0	0	២៥.១២៨	0	២៣.៣២៥	១៤.៣៥៣	0	0	១២៤.៨៨៨
	សរុប	៤៦.៣៥៩	៣៨.២៦៦	៩៧៩	៤៤.៩៨៣	៣៥.៣៨១	៦១.៨៨០	0	៥.៧០៥	0	១.៥៤៣	៥៩.៧១២	១.២៣៩	៦៩.៦១៥	៦៦.០៨១	១	៤០.០៩៨	៤៧១.៨៤២

(២៣,៣លានដុល្លារអាមេរិក) វិស័យដឹកជញ្ជូន (១៩,១លានដុល្លារអាមេរិក) វិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ (១៦,៦លានដុល្លារអាមេរិក) វិស័យសុខាភិបាល (១៤,៤លានដុល្លារអាមេរិក) និងវិស័យកសិកម្ម (១០,៩លានដុល្លារអាមេរិក) ។

៥៧- ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍របស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល បានយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើវិស័យសំខាន់ៗ ៥គឺៈ វិស័យសុខាភិបាល (១៤,៣លានដុល្លារអាមេរិក) វិស័យអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ (១១,៤លានដុល្លារអាមេរិក) ការអភិវឌ្ឍន៍សង្គម (៧,៧លានដុល្លារអាមេរិក) ការអប់រំ / អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស (៥,២លានដុល្លារអាមេរិក) ការអភិវឌ្ឍន៍រដ្ឋបាល (៣,៩លានដុល្លារអាមេរិក) និងវិស័យកសិកម្ម (១,១លានដុល្លារអាមេរិក) ។

IV. សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន

៥៨- បច្ចុប្បន្ននេះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាកំពុងប្រឈមនឹងបញ្ហាក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍។ ថ្វីត្បិតតែសំរេចបានកិច្ចការសំខាន់ៗក៏ ប៉ុន្តែក៏នៅមានការងារសេសសល់មួយចំនួនទៀតដែលត្រូវបន្តអនុវត្ត។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍របស់កម្ពុជាបានគាំទ្រដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍន៍របស់កម្ពុជា។ រាជរដ្ឋាភិបាលសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បរទេស ហើយសង្ឃឹមថាដៃគូបរទេសនឹងបន្តផ្ដល់ការគាំទ្រដល់កម្ពុជាបន្ថែមទៀត ដើម្បីអោយកម្ពុជាអាចសំរេចបាននូវគោលដៅនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ។

៥៩- ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំចុងក្រោយ ១៩៩៩-២០០១ រាជរដ្ឋាភិបាលសូមរាយការណ៍ថា ការប្រើប្រាស់ជំនួយបានកើនពីជិត ៤០០លានដុល្លារអាមេរិក នាឆ្នាំ ១៩៩៩ ដល់ ៤៨០លានដុល្លារអាមេរិកនាឆ្នាំ ២០០២ ។ ព្រមពេលជាមួយគ្នានេះ ការសន្យារបស់អ្នកផ្ដល់ជំនួយក៏បានកើនឡើងពី ៥២៦លានដុល្លារអាមេរិក នាឆ្នាំ ១៩៩៩ ដល់ ៦១០លានដុល្លារអាមេរិក នាឆ្នាំ ២០០១ ដែរ ។ លើកលែងតែឆ្នាំ ១៩៩៨ ដែលគ្មានកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ ហើយក៏គ្មានការប្រកាសសន្យាផ្ដល់ជំនួយ ការប្រើប្រាស់ជំនួយក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ១៩៩២-១៩៩៧ និងឆ្នាំ ១៩៩៩-២០០១ មានប្រមាណ ៣.៧០០លានដុល្លារអាមេរិក ស្មើនឹង ៧៣,៥% នៃការសន្យាសរុបរបស់សហគមន៍អ្នកផ្ដល់ជំនួយ ។ នៅក្នុងបណ្ដាឆ្នាំថ្មីៗកន្លងមកនេះ អត្រានៃការប្រើប្រាស់ជំនួយបានកើនឡើង ។ នេះជាសក្ខីភាពដែលបញ្ជាក់ពីសមត្ថភាពស្រូបយកជំនួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ការប្រើប្រាស់ជំនួយ ប្រៀបធៀបនឹងការសន្យា បានកើនពី ៧៦% ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៩ ដល់ ៧៧,៣% ក្នុងឆ្នាំ ២០០០ និងឆ្នាំ ២០០១ ។

៦០- យើងបានកត់សំគាល់នូវការប្រែប្រួលមួយចំនួនស្ដីពីការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការតាមប្រភេទ និងតាមលក្ខខ័ណ្ឌ ។ ជារួមក្នុងឆ្នាំ ២០០១ ប្រាក់កម្ចីមានប្រមាណ ២៦,៥% នៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសរុប បានកើនខ្ពស់ជាងប្រាក់កម្ចីមធ្យមប្រចាំក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១ ដែលមានចំនួន ១៧,៨% ប៉ុណ្ណោះ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចីក្នុងឆ្នាំ ២០០១ បានកើនឡើងប្រមាណ ២៧,៦% លើសឆ្នាំ ២០០០ ។ ការកើនឡើងនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចីនឹងជះឥទ្ធិពលដល់ថវិការដ្ឋនាអនាគត ដោយសារការ

កើនឡើងនូវទំហំបំណុលរដ្ឋ និងការសងថ្លៃសេវាបំណុល។ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងត្រួតពិនិត្យយ៉ាងហ្មត់ចត់នូវការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសំរាប់កម្មវិធី/គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ដែលប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចីនេះ។ ទន្ទឹមនេះក៏ត្រូវត្រួតពិនិត្យឡើងវិញយ៉ាងល្អិតល្អន់លើកម្មវិធី/គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ដែលស្នើសុំហិរញ្ញប្បទានតាមរូបភាពកម្ចីនេះ ដោយចាត់ទុកថា ការត្រួតពិនិត្យនេះគឺជាសមាសភាគមួយនៃការកំណត់អាទិភាពនិងការសំរេចផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន។ក្នុងដំណាក់កាលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ក្នុងការប្រើប្រាស់ជំនួយឥតសំណងរបស់សហគមន៍អន្តរជាតិ ដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធី/គំរោងអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន។

ឧបសម្ព័ន្ធ -

និយមន័យស្តីពីប្រភេទនិងលក្ខខណ្ឌនៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ

I. និយមន័យស្តីពីប្រភេទនៃជំនួយ

__ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ__ ៖ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ឬ ធនធានបច្ចេកទេស(ជំនួយឥតសំណងនិងកម្ចីសម្បទាន) ដែលសហគមន៍ផ្តល់ជំនួយ និងភ្នាក់ងារពហុភាគីបានផ្តល់អោយប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។ជំនួយទាំងនេះត្រូវបានផ្តល់អោយប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ តាមរយៈភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយរបស់ខ្លួនឬ តាមរយៈភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិ។ជំនួយត្រូវចាត់ទុកថាជាជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការបំពេញលុះត្រាតែបំពេញលក្ខខ័ណ្ឌ ២យ៉ាងដូចខាងក្រោម៖

១-ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការគឺសំរាប់ជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសុខមាលភាពរបស់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍

២-ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការត្រូវមានលក្ខណៈសម្បទានខាងហិរញ្ញវត្ថុ និងមានសមាសធាតុជាជំនួយឥតសំណងក្នុងកំរិតយ៉ាងតិចបំផុត ២៥%។

__កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសុទ្ធសាធ__ ៖គឺជាការផ្តល់ប្រភពធនធានដែលមានគោលដៅផ្ទេរបច្ចេកទេសនិងជំនាញខាងការគ្រប់គ្រងនិងចំណេះដឹងសំដៅកសាងសមត្ថភាពជាតិក្នុងកិច្ចដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ ដោយគ្មានផ្តោតទៅលើការអនុវត្តន៍គំរោងវិនិយោគជាក់លាក់ណាមួយឡើយ។កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសុទ្ធសាធរួមមាន៖ បណ្តុះសកម្មភាពមុនពេលវិនិយោគដូចជាសមិទ្ធិសិក្សាទាំងឡាយ មុនពេលអនុម័តគំរោងវិនិយោគ ឬ មុនពេលធានាហិរញ្ញប្បទាន។

__កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសំរាប់វិនិយោគ__ ៖ គឺជាការផ្តល់ប្រភពធនធានសំដៅពង្រឹងសមត្ថភាពដើម្បីអនុវត្តគំរោងវិនិយោគមួយជាក់លាក់។កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសំរាប់វិនិយោគរួមមានបណ្តុះសកម្មភាពដែលត្រូវអនុវត្តមុនការចាប់ផ្តើមគំរោងវិនិយោគ។

__ជំនួយគំរោងវិនិយោគ/ ជំនួយជាទុន__ ៖គឺជាការផ្តល់ធនធានជាសាច់ប្រាក់ឬ ជាទំនិញសំរាប់គំរោងវិនិយោគជាមូលធនជាក់លាក់ដែលបង្កើតផលិតផលនិងសេវាកម្មថ្មីៗ។ជំនួយគំរោងវិនិយោគអាចគិតបញ្ចូលនូវជំនួយសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសផងដែរ។

__កម្មវិធី/ ជំនួយទ្រទ្រង់ថវិកាឬ តុល្យភាពជញ្ជូនទូទាត់__ ៖គឺជាការផ្តល់ជំនួយហិរញ្ញប្បទានក្នុងបរិបទនៃកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ និងក្នុងគោលដៅធានាស្ថេរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង/ ឬ ការផ្តល់ពិសេសសំរាប់ទ្រទ្រង់ថវិកានិងតុល្យភាពជញ្ជូនទូទាត់ព្រមទាំងធានាស្ថេរភាពនៃអត្រាប្តូរប្រាក់។ជំនួយប្រភេទនេះអាចជាទំនិញតែមិនមែនម្ហូបអាហារ ជំនួយឥតសំណងនិងកំចីសំរាប់ទូទាត់ទំនិញ។ជំនួយនេះរួមមានប្រភពធនធានដែលមិនទាមទារអោយមានការសងបំណុល។

ជំនួយម្ហូបអាហារ: គឺជាការផ្តល់ជំនួយជាម្ហូបអាហារសំរាប់ការប្រើប្រាស់របស់ប្រជាជនសំរាប់បំរើទិសដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេស។ ជំនួយនេះរួមមានជំនួយឥតសំណងនិងកម្ចីសំរាប់ទិញស្បៀងអាហារ។ ចំណាយរួមផ្សំដូចជាការដឹកជញ្ជូន ថ្លៃឃ្លាំងស្តុក ការចែកចាយក៏រាប់បញ្ចូលក្នុងប្រភេទជំនួយនេះដែរ។ ការឧបត្ថម្ភដូចជាចំណីសត្វនិងឧបករណ៍កសិកម្មសំរាប់ការផលិតស្បៀងក៏ត្រូវរាប់បញ្ចូលក្នុងជំនួយប្រភេទនេះដែរ ប្រសិនបើកម្មវិធីជំនួយនេះទាក់ទងទៅនឹងកម្មវិធីជំនួយម្ហូបអាហារ។

ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់និងមនុស្សធម៌: គឺជាការផ្តល់ជំនួយដើម្បីសំរួលការលំបាកនិងកែលំអសុខមាលភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដែលទទួលរងគ្រោះដោយគ្រោះធម្មជាតិឬសង្គ្រាម។ ជំនួយជាស្បៀងអាហារសំរាប់មនុស្សធម៌និងសង្គ្រោះបន្ទាន់ក៏ត្រូវបានរាប់បញ្ចូលក្នុងប្រភេទជំនួយនេះដែរ។ ជាទូទៅជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់និងមនុស្សធម៌មិនពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសឬមិនពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការពង្រឹងសមត្ថភាពឡើយ។ ទោះបីជាជំនួយនេះត្រូវបានកត់ត្រាជាជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការក៏ដោយ (ODA) ក៏ជំនួយទាំងនេះបានផ្តោតទៅលើជំនួយមនុស្សធម៌ ហើយពុំមែនជាជំនួយក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ឡើយ។

II. និយមន័យ ស្តីពីលក្ខខណ្ឌនៃជំនួយ

ជំនួយឥតសំណង: គឺជាការផ្តល់មូលនិធិតាមរយៈម្ចាស់ជំនួយ ដែលមិនតំរូវអោយរាជរដ្ឋាភិបាលសងវិញឡើយ។ ជំនួយនេះរួមបញ្ចូលទាំងការផ្តល់ជំនួយតាមកិច្ចសន្យាដើមសំរាប់ចំណាយលើសេវាកម្ម (ជាប្រិយវត្ថុក្នុងស្រុក) ហើយដែលត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងគណនីរបស់ប្រទេសទទួលជំនួយ ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍របស់ប្រទេសនោះ។ ជំនួយឥតសំណងជាធម្មតាត្រូវបានផ្តល់ក្នុងទំរង់ជាជំនាញការបច្ចេកទេសនិង/ឬ ជាសេវាទីប្រឹក្សា អាហារូបករណ៍/ការបណ្តុះបណ្តាល របស់របរប្រើប្រាស់ និងជាសំភារៈបរិក្ខារ។

កម្ចី (ឥណទាន): គឺជាការផ្តល់ធនធានទាំងឡាយ (ដោយមិនរាប់បញ្ចូលជំនួយម្ហូបអាហារឬ ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ) សំរាប់ជំនួយបន្ទាន់ឬ សំរាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ដូចជាកម្មវិធីលទ្ធកម្មទំនិញនាំចូល។ ជំនួយប្រភេទនេះត្រូវសងទៅម្ចាស់ដើមវិញ តាមលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀងកម្ចី។

ឥណទានសម្បទាន: គឺជាការផ្តល់មូលនិធិដោយម្ចាស់ជំនួយ។ ឥណទានអនុគ្រោះដែលមានសមាសធាតុជាជំនួយឥតសំណងចំនួន ២៥% យ៉ាងតិច ត្រូវបានចាត់ទុកជាជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ (ODA)។

ឥណទានមិនសម្បទាន : គឺជាការផ្តល់មូលនិធិដោយម្ចាស់ជំនួយ។ មូលនិធិនេះត្រូវសងទៅម្ចាស់ដើមវិញ តាមពេលវេលានិងលក្ខខណ្ឌ ដែលបានកំណត់។ ឥណទានមិនសម្បទានមិនអាចចាត់ទុកជាជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការឡើយ។

ស្ថាប័នទទួលអត្ថប្រយោជន៍: គឺជាស្ថាប័នទទួលជំនួយសំរាប់សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍។ បណ្តាស្ថាប័នជាច្រើនអាចទទួលអត្ថប្រយោជន៍ពីគំរោងមួយ ហើយក៏អាចមានក្រសួងឬស្ថាប័នតែមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលជាអ្នកទទួលអត្ថប្រយោជន៍ពីគំរោងមួយ។

សហហិរញ្ញប្បទានៈ គឺជាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដែលអ្នកផ្តល់ជំនួយជាច្រើនរួមគ្នាផ្តល់មូលនិធិសំរាប់អនុវត្តគំរោង ឬកម្មវិធី ។ កិច្ចព្រមព្រៀងសហហិរញ្ញប្បទានអាចមានការចូលរួមពីភាគីទីបី ឬជារូបភាព Trust-Fund ។

ការសន្យា ៖ គឺជាកាតព្វកិច្ចដែលស្តែងចេញក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងឬកិច្ចសន្យាដែលសហគមន៍ផ្តល់ជំនួយមានមូលនិធិសំរាប់ធានាដំណើរការរបស់គំរោងជាក់លាក់ណាមួយតាមលក្ខខ័ណ្ឌព្រមព្រៀងគ្នាសំរាប់ជាអត្ថប្រយោជន៍របស់ប្រទេសទទួលជំនួយ ។ លក្ខខ័ណ្ឌនេះក៏យោងទៅតាមទំហំនៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ (ODA) ដែលម្ចាស់ជំនួយ ឬស្ថាប័នឥណទានបានផ្តល់ដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។ ជាទូទៅការសន្យាបានធ្វើឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។ ការសន្យាត្រូវបានបែងចែកជា ២ ប្រភេទ ៖ ទី១ ៖ ការសន្យាសំរាប់អនុវត្តគំរោងនិងកម្មវិធីជាក់លាក់នានាតាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងកម្ចីនិងជំនួយឥតសំណងនិងទី២ ៖ ការសន្យាជាទូទៅដោយគ្មានបញ្ជាក់អំពីគំរោងជាក់ស្តែង ។

ការប្រើប្រាស់ជំនួយៈ គឺជាការផ្ទេរជាក់ស្តែងនូវធនធានហិរញ្ញវត្ថុពីបរទេស ។ ការផ្ទេរនេះអាចអនុវត្តតាមជំហានជាច្រើនដូចជា ការផ្តល់ទំនិញនិងសេវាកម្ម ការដំកល់មូលនិធិក្នុងគណនីសំរាប់ប្រទេសទទួលជំនួយ ឬសក្ខីប័ត្រចំណាយដែលអ្នកផ្តល់ជំនួយទូទាត់ក្នុងនាមប្រទេសទទួលជំនួយ ។

អ្នកផ្តល់ជំនួយៈ គឺជាមូលនិធិសំរាប់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍របស់ស្ថាប័នពហុភាគីទ្វេភាគីនិងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។

ស្ថាប័នឬភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិ ៖ ស្ថាប័នដែលអនុវត្តកម្មវិធីឬគំរោងដោយគិតចាប់ពីការផ្តើមរហូតដល់ការបញ្ចប់គំរោង ។ ទន្ទឹមនឹងនេះការចំណាយនិងការផ្គត់ផ្គង់ផ្សេងៗក៏ត្រូវរាប់បញ្ចូលក្នុងគំរោងដែរដើម្បីធានាសំរេចអោយបានតាមគោលដៅនៃគំរោងឬកម្មវិធីទាំងនោះ ។ ភ្នាក់ងារ/ស្ថាប័នប្រតិបត្តិគំរោងក៏អាចជាអ្នកផ្តល់ជំនួយ ឬជារដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសទទួលជំនួយ ឬជាស្ថាប័នអន្តរការីផ្សេងទៀតដែលអនុវត្តគំរោងក្នុងនាមអ្នកផ្តល់ជំនួយ ។ អ្នកអនុវត្តកិច្ចសន្យាបន្ត មិនអាចចាត់ទុកជាស្ថាប័នប្រតិបត្តិបានទេប៉ុន្តែជាអ្នកអនុវត្តគំរោងការជំនួសអោយស្ថាប័នប្រតិបត្តិ ។

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលៈ អង្គការឯកជនអង្គការស្ម័គ្រចិត្ត អង្គការមិនស្វែងរកចំណូលហើយបានទទួលជំនួយពីស្ថាប័នផ្តល់ជំនួយ ឬពីប្រភពផ្សេងៗទៀត (វិភាគទានស្ម័គ្រចិត្ត) សំរាប់ដំណើរការ ។

ឆ្នាំរបាយការណ៍ ៖ របាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ (DCR) ប្រមូលពត៌មាននិងផ្សព្វផ្សាយអំពីសកម្មភាពនៃឆ្នាំកន្លងមក ។ ដូច្នេះរបាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ២០០០/២០០១ បានបង្ហាញទិន្នន័យនៃការប្រើប្រាស់ជំនួយសំរាប់ឆ្នាំ ២០០០ ។

ក្រសួងឬភ្នាក់ងារទទួលខុសត្រូវ ៖ គឺអង្គភាពរបស់ប្រទេសអ្នកទទួលជំនួយដែលទទួលខុសត្រូវការអនុវត្តន៍គំរោង ឬជាសមភាគីនៃស្ថាប័នប្រតិបត្តិនៃប្រទេសផ្តល់ជំនួយ ។

វិស័យៈ គឺជាបែងចែកតាមផ្នែកសំខាន់ៗដែលគំរោងត្រូវធ្វើសកម្មភាពដោយអនុលោមតាមស្តង់ដាឯកភាពមួយ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ II : ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមប្រភេទ និងតាមលក្ខខណ្ឌ និងតាមឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១

ឯកតា (ពាន់ដុល្លារអាមេរិក)

ប្រភេទរបស់ជំនួយ	លក្ខខណ្ឌរបស់ជំនួយ	១៩៩២	១៩៩៣	១៩៩៤	១៩៩៥	១៩៩៦	១៩៩៧	១៩៩៨	១៩៩៩	២០០០	២០០១ ប៉ាន់ស្មាន	ការប្រើប្រាស់ជំនួយសរុប ១៩៩២-២០០១	
												ដុល្លារអាមេរិក	ការបែងចែកជា %
ជំនួយបច្ចេកទេសសុទ្ធសាធ	ជំនួយឥតសំណង	៣៩.៤៣៤	៧៧.៩៩៥	១០៥.៨៥៩	១៧០.៧១៨	១៨៤.៦៥១	១៧៩.៧	២៣២.២៣០	១៩៩. ២៤៩	២០៩.៤	១៧៦.១២៥	១.៥៧៥.៥៣០	៣៨,៣ %
	កម្ចី	០	០	៣៣៨	២.០៤៤	២.៣២២	៤.០១៣	៥.០១៨	០	០	០	១៣.៧៣៥	០,៣ %
	សរុប	៣៩.៤៣៤	៧៧.៩៩៥	១០៦.១៩៧	១៧២.៧៦២	១៨៦.៩៧៣	១៨៣.៧	២៣៧.២៤៨	១៩៩. ២៤៩	២០៩.៤	១៧៦.១២៥	១.៥៨៩.២៦៥	៣៨,៦ %
ជំនួយបច្ចេកទេសសំរាប់ការវិនិយោគ	ជំនួយឥតសំណង	៨.៨៥៥	៧.៣០៥	១៥.៤០២	៣៤.០៥៨	៤៩.៧៧៣	២៥.៥៥៥	២២.៦៤៥	១៩.១៩២	២១.២៥	២៦.៣០៥	២៣០.៣៤២	៥,៦ %
	កម្ចី	០	០	៦១៦	៤៩២	៨៧៩	០	០	០	០	០	១.៩៨៧	០,០ %
	សរុប	៨.៨៥៥	៧.៣០៥	១៦.០១៨	៣៤.៥៥០	៥០.៦៥២	២៥.៥៥៥	២២.៦៤៥	១៩.១៩២	២១.២៥	២៦.៣០៥	២៣២.៣២៩	៥,៦ %
ជំនួយគំរោងវិនិយោគ	ជំនួយឥតសំណង	៣២.៧៥៨	៦៧.៤៧១	១១០.៦១០	១២៨.៩១៩	១០៨.៣៣៩	៩៧.៩៣៦	៩៧.៣៩២	៥៨.៨៣០	៦៧.១៧	៩២.៤៦៣	៨៦១.៨៨៩	២០,៩ %
	កម្ចី	០	០	១១.៩០០	៤៥.៥២៨	៥០.៨៤៥	៣២.៦៧៨	៧០.៤៤៩	៥៥.៦៤៦	៧៦.៧៨	៩៧.៣៤១	៤៤១.១៧៦	១០,៧ %
	សរុប	៣២.៧៥៨	៦៧.៤៧១	១២២.៥១០	១៧៤.៤៤៧	១៥៩.១៨៤	១៣០.៦១៤	១៦៧.៨៤១	១១៤.៤៧៦	១៤៣.៩	១៨៩.៨០៤	១.៣០៣.០៦៥	៣១.៧ %
ជំនួយទ្រទ្រង់ថវិកា តុល្យភាពជញ្ជីងទូទាត់	ជំនួយឥតសំណង	០	០	១០.៧៣២	២០.៩០៤	៤១.៥៥០	២.៦៤៧	០	២៤.៣៥៦	១៧.០០	១៨.៤២៩	១៣៥.៦១៨	៣,៣ %
	កម្ចី	១.៤១០	៧៣.៤៨៦	៥៨.៤៣៨	៥៦.៩៨៣	២៤.៩៤៣	០	០	១១.៥០០	២១.០៩	២៧.៥៤៦	២៧៥.៣៩៧	៦,៧ %
	សរុប	១.៤១០	៧៣.៤៨៦	៦៩.១៧០	៧៧.៨៨៧	៦៦.៤៩៣	២.៦៤៧	០	៣៥.៨៥៦	៣៨.០៩១	៤៥.៩៧៥	៤១១.០១៥	១០,០ %
ជំនួយម្ហូបអាហារនិងសង្គ្រោះបន្ទាន់	ជំនួយឥតសំណង	១៦៧.៧២៦	៩៥.៦៣៤	៤៤.១៥០	៩៣.៦៧៤	៥៤.៧៨០	៤០.៥៨០	៥.៥៤៦	៣០.៩៣៧	៥៤.០២	៣៣.៦៣៣	៥៨០.៦៨០	១៤,១ %
	កម្ចី	០	០	០	០	០	០	០	០	០	០	០	០,០ %
	សរុប	១៦៧.៧២៦	៩៥.៦៣៤	៤៤.១៥០	៩៣.៦៧៤	៥៤.៧៨០	៤០.៥៨០	៥.៥៤៦	៣០.៩៣៧	៥៤.០២	៣៣.៦៣៣	៥៨០.៦៨០	១៤,១ %
សរុប	ជំនួយឥតសំណង	២៤៨.៧៧៣	២៤៨.៤០៥	២៨៦.៧៥៣	៤០៨.២៧៣	៤៣៩.០៩៣	៣៤៦.៤៩៧	៣៥៧.៨១៣	៣៣២.៥៦៤	៣៦៨.៩	៣៤៦.៩៥៥	៣.៣៨៤.០៥៩	៨២,២ %
	កម្ចី	១.៤១០	៧៣.៤៨៦	៧១.២៩២	១០៥.០៤៧	៧៨.៩៨៩	៣៦.៦៩១	៧៥.៤៦៧	៦៧.១៤៦	៩៧.៨៨០	១២៤.៨៨៧	៧៣២.២៩៥	១៧,៨ %
	សរុប	២៥០.១៨៣	៣២១.៨៩១	៣៥៨.០៤៥	៥១៣.៣២០	៥១៨.០៨២	៣៨៣.១៨៨	៤៣៣.២៨០	៣៩៩.៧១០	៤៦៦.៨១៣	៤៧១.៨៤២	៤.១១៦.៣៥៤	១០០,០ %

ឧបសម្ព័ន្ធ III: ការប្រើប្រាស់ជំនួយតាមវិស័យ ឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១

ឯកតា(ពាន់ដុល្លារអាមេរិក)

វិស័យ	១៩៩២	១៩៩៣	១៩៩៤	១៩៩៥	១៩៩៦	១៩៩៧	១៩៩៨	១៩៩៩	២០០០	២០០១	ការប្រើប្រាស់ជំនួយសរុប ១៩៩២-២០០១	
											ដុល្លារអាមេរិក	បំណែងចែកជា%
ការគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ច	៩៧៤	៩៣.៨៦៦	៧៣.១៨	៨៣.១៩៦	៧៣.១៨	១០.៩៤៧	៦.៩២៦	២៦.៤៥៤	៣៨.៩៦០	៤៦.៣៩៩	៤១៣.៦៥០	១០,០ %
អភិវឌ្ឍន៍រដ្ឋបាល	៦.០៥១	១៤.៦៤៤	២៨.៣០	៦៤.២៣៦	៨៨.១៨៥	៨៦.៥១៥	៨៨.៩៥២	៣៤.២០៥		៣៨.២៦៦	៤៨២.៣៩៣	១១,៧ %
ធនធានធម្មជាតិ	៣១៥	១.២៣៦	១.៥៤១	១.០៧២	៣.៣៤៩	៥.៨៤៤	៣.៤៦៩	២.៨៤២	២.១៣៣	៩៧៩	២២.៧៨០	០,៦ %
ការអប់រំ / អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស	១៥.៧៦៣	២៨.៩២០	២៨.៨៨៤	៤២.៣៣	៣៤.៧៨	៤៨.២៦៩	៥៨.២៥១	៤០.៤៩៧	៤០.៤៩៦	៤៤.៩៨៣	៣៨២.៦៩៧	៩,៣%
កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	១៦.៨៧៥	២៧.៩២៨	២៤.២៦៩	៣៦.៦៥០	៦៤.៥៥៩	១៨.០១២	១២.៤២៨	២៥.៥៦៧	៤៤.១៤១	៣៥.៣៨២	៣០៥.៤០៩	៧,៤ %
អភិវឌ្ឍតំបន់/ ជនបទ	៣៥.១០៣	៤៣.៥៤៨	២៨.៥៤២	៧០.១៩១	៧៨.០៩	៦៧.៩១៨	៦៣.២៧	៥៨.០៨៧	៦៧.៣១៨	៦១.៨៨០	៥៧៣.៩៥៨	១៣,៩ %
ឧស្សាហកម្ម	១៣២	១០	៧	០	៦០០	០	០	០	០	០	៧៤៩	០,០ %
ថាមពល	១.០៥៧	៧.៤៩៨	២៣.៧០	៣៨.៩៧២	១៣.៧៧	១៧.៣៥	៣០.៨៩	២៨.៧៨៩	២១.៣៦៤	៥.៧០៥	១៨៩.០៨៧	៤,៦ %
ពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស	០	០	០	៥៨	១៦៨	៥០	០	០	០	០	២៧៦	០,០ %
ពាណិជ្ជកម្មក្នុងប្រទេស	៣០០	០	២៩៧	២៧៣	២.០១៦	៧.៤៤៨	៥.៤០៤	៩៥៧	៩០	១.៥៤៣	១៨.៣២៨	០,៤ %
ការដឹកជញ្ជូន	៨.៦៨២	៤៥.១២៦	៥៧.៧៤	៧៨.២៥៩	៦០.២៤៩	៣៧.២៣៦	៤៧.០៧	៣៣.៩៣៥	៤៧.១៤០	៥៩.៧១២	៤៧៥.១៩៣	១១,៥ %
ទូរគមនាគមន៏	៨៦០	១.៣៥០	២.០៨៦	៣.៩៣៦	២២.៣៤	១៦.៧៦	១១.០១០	៥.៩៦០	៦៧៧	១.២៣៩	៦៥.៨២៣	១,៦ %
អភិវឌ្ឍន៍សង្គម	៥.៥៧១	១៥.៨០២	២៧.០៩៥	៤១.១៤៧	២០.៨២៨	១៨.៨៣	៣៣.១០	២៤.៧៤៧	៣៦.៤១៩	៦៩.៦១៥	២៩៣.១៦៣	៧,១ %
សុខាភិបាល	១៥.៤៨៣	២៨.៨៦៧	២០.៧៨៨	២៤.៨៧៧	៤៣.៦៩	៣២.០២	៦២.៩៦៩	៧០.៨៦៤	៦៧.៧១០	៦៦.០៨១	៤៣៣.៣៦៣	១០,៥ %
គ្រោះមហន្តរាយ	២.៣៥៩	២២០	០	០	០	១៦៤	១៤១	៤	១៥	១	២.៩០៤	០,១ %
មនុស្សធម៌ និងសង្គ្រោះបន្ទាន់	១៤១.០៥៨	៥៣.៦៧៦	៤១.៦០២	២៨.០៧៧	១២.២៥៩	១៥.៨២៩	៩.៧៨៥	៤៧.២៤២	៦៦.៩១៥	៤០.០៥៨	៤៥៦.៥៨១	១១,១ %
សរុប	២៥០.១៨៣	៣២១.៨៩១	៣៥៨.០៤៥	៥១៣.៣២០	៥១៨.០៨២	៣៨៣.១៨៨	៤៣៣.២៨០	៣៩៩.៧១០	៤៦៦.៨១៣	៤៧១.៨៤២	៤.១១៦.៣៩៤	១០០,០ %

ឧបសម្ព័ន្ធ IV : ការប្រើប្រាស់ជំនួយ តាមប្រភពអ្នកផ្ត ល់ជំនួយសំខាន់ៗ និងតាមឆ្នាំ ១៩៩២-២០០១

ឯ កតា(ពាន់ដុល្ល ារអាមេរិក)

ភាគីអ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយសំ ខាន់ៗ	១៩៩២	១៩៩៣	១៩៩៤	១៩៩៥	១៩៩៦	១៩៩៧
ភាគីអ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយអន្ត រជាតិពហុភាគី						
ភ្ន ាក់ងារអង្គ ការសហប្រជាជាតិ						
-កម្ម វិធីដែលបានបែងចែក សរុប	.	.	.	.	.	.
-ការប្រើប្រាស់ធនធានផ្ទ ាល់	១៣.២៧៦	៣០.៩៧៧	២៦.១៩៤	៣០.៩៦៨	៥០.៣១៥	៤២.៧០៤
ស្ថ ា ាប័ នBretton-Woods						
-IBRD / ធនាគារពិភពលោក	០	៦៨	៤០.០០៩	២៩.៦០១	៤០.៤០១	២៨.១១៥
-ស្ថ ាប័ នហិរញ្ញ វត្ថ ុ អន្ត រជាតិ	០	៨.៨០០	២១.២៣៨	៤២.២៩០	៤០០	០
ធនាគារអភិវឌ្ឍ ន៍អាស៊ី	០	១២.២៩៧	១២.៣៨៨	៣៧.៨៦០	៤៩.២៣៨	១៨.៣៩០
សហគមន៍អឺរ៉ុប/ ...	៣២.១១៨	១៩.០៦៨	៩.១៦៣	២៨.៨៨៦	៥៧.៦២២	៣៦.៧៩៣
ភ្ន ាក់ងារផ្ត ល់ជំ នួយពហុភាគី សរុប	៤៥.៣៩៤	៧១.២១០	១០៨.៩៥២	១៦៩.៦០៥	១៩៧.៩៧៦	១២៦.០០២
ភ្ន ាក់ងារផ្ត ល់ជំ នួយទ្វេភាគីសំ ខាន់ៗ						
អូ ្រ ស្ត ាលី	១០.៥១១	១៥.៩១៧	១៣.៧៩២	២៧.៥០៨	២០.១៧២	២៧.២៩៦
បែលហ្ស៊ិក	១.៩៤១	២.១៨៤	៩៧១	២.៦៩៥	១.៩៨៦	១.៦៧២
កាណាដា	៥.៨២១	៦.៩៨៤	៤.៥១២	៤.២៦១	៣.១៧៩	៤.១៧៩
ចិន	៩១២	៨៧១	៧.០៨៩	៣.១២៩	១០.៨៥០	៩.៤៩៦
ដាណឺម៉ាក	៣.៩៩៧	៥.៨៨០	៥.៨៤៤	៥.១២៩	២០.៨១៣	៥.០៧៦
បារាំ ង	៥.៧៩៧	៣២.២៦០	៣៥.៨០៧	៦២.២៣៧	៤២.៨៨៧	២៦.៤៩២
ហ្វាំ ងឡង់	១.៦៩៦	៦៧៩	៥៧៥	០	០	១១២

ភាគីអ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយសំ ខាន់ៗ	១៩៩៨	១៩៩៩	២០០០	២០០១ បណ្ដ ាះអាសន្ន	ការប្រើប្រាស់ជំ នួយសរុប: ដុល្ល ារអាមេរិច	ការប្រើប្រាស់ជំ នួយសរុប: បំ ណែងចែក ជាភាគរយ
ភាគីអ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយអន្ត រជាតិពហុភាគី						
ភ្ន ាក់ងារអង្គ ការសហប្រជាជាតិ						
-កម្ម វិធីដែលបានបែងចែក សរុប	.	៩០.១៤៧	៨៦.៥៤៨	៩០.៧៨៥	២៦៧.៤៨០	៉
-ការប្រើប្រាស់ធនធានផ្ទ ាល់	៤៩.៥១៨	៤៥.២៨២	៤៩.៤៣៣	៤៤.៩១៨	៨៣៥.៤៥៨	៩.៣%
ស្ថ ា ាប័ នBretton-Woods						
-IBRD / ធនាគារពិភពលោក	២៩.៣១៣	២៦.៧១៦	៣២.៦៩៧	៤៣.០៧៨	២៦៩.៩៥៨	៦,៦ %
-ស្ថ ាប័ នហិរញ្ញ វត្ថ ុ អន្ត រជាតិ	០	១១.៥០០	១១.៤៧៨	២២.៩៥៧	១១៨.៦៦៣	២,៩ %
ធនាគារអភិវឌ្ឍ ន៍អាស៊ី	៣៦.៤៨៨	២៦.៨៦៩	៥១.១៣៣	៤៨.៦៨៥	២៩៣.៣៤៨	៧,១ %
សហគមន៍អឺរ៉ុប/ ...	៤៩.២៩១	២៨.២៧៩	២៧.៩៤៥	២២.៦៧៩	៣១១.៨៤៤	៧,៦ %
ភ្ន ាក់ងារផ្ត ល់ជំ នួយពហុភាគី សរុប	១៦៤.៦១០	១៣៨.៦៤៦	១៧២.៦៨៦	១៨២.៣១៧	១.៣៧៧.៣៩៨	៣៣.៥ %
ភ្ន ាក់ងារផ្ត ល់ជំ នួយទ្វេភាគីសំ ខាន់ៗ						
អូ ្រ ស្ត ាលី	១៨.២០៥	១៨.៣៩០	២៩.៤១៧	១៩.៨៧៣	២០១.០៨១	៤,៩ %
បែលហ្ស៊ិក	៣.១៨៦	៤.៧៦៨	២.៦៤១	១.២៧៤	២៣.៣១៨	០,៦ %
កាណាដា	៤.៧៥៦	២.៥៧៩	៨១៨	៥.២៤៣	៤១.៩៣២	១,០ %
ចិន	១៤.៣៤៥	២.៩៩៤	២.៦១០	១៦.៣២៥	៦៨.៦២១	១,៧ %
ដាណឺម៉ាក	៤.៤៦១	២.៦៨៤	៣.៥២៩	២.៨៤៧	៦០.២៦០	១,៥ %
បារាំ ង	២៣.២១៦	១៨.៥៨៦	២៧.៨០០	៣៦.០៤៧	៣១១.១២៩	៧,៦ %
ហ្វាំ ងឡង់	២៥០	៧០០	៣.២៦៩	១.១៩៩	៨.៤៨០	០,២ %

អាល្ល ឺម៉ង	២.៦៣៧	២.៤៨៣	៣.៣៤៩	១៣.៨៩៦	៩.៦០៧	១០.០៨២	៩.៨៣៨	១២.៣១៩	១២.២២៥	១០.០២០	៨៦.៤៥៦	២,១ %
ជប៉ុន	៦៦.៨៩៧	១០២.០២៥	៩៥.៦០៦	១១២.៤០២	១១១.០០០	៥៩.៨៤៣	៧១.៣៧២	៨៨.០០០	១០៦.០២១	១០០.០២៣	៩១៣.១៨៩	២២,២ %
ហូឡង់	១៧.១៥៩	១១.១៤៧	៩.៩៨០	៣.៤៤៧	១១.៥៤២	៣.២៥៧	៥.៦៧១	៦.០៥៣	៤.៩១២	៣.៦០៦	៧៦.៧៧៤	១,៩ %
ណូវែលហ្សេឡង់	០	០	២៤៣	២៥៤	២០៩	៤៣	១.០០៣	៨០៤	១.០០២	៧១៨	៤.២៧៦	០,១ %
ន័ រវេស	៧.៨៧៦	៣.១០៥	៨០៦	៩២៤	១.៤៤១	២.១៤៩	១.០០០	១.០២០	១.៣១០	១.១៥១	២០.៧៨២	០,៥ %
សាធារណរដ្ឋ កូរ៉េ	០	៣០	០	០	២៥២	០	៥០	១.០៤៨	៧០៦	១.១៩៩	៣.២៨៥	០,១ %
ៃ ថ	៧.៥៩៨	២២៩	៤	១៤៧	១.០៨៩	២.២២៤	៦៩១	៥៥០	៤៣៥	៤៣៥	១៣.៤០២	០,៣ %
សហព័ ន្ធ រុស្ស៊ី	៥.១០០	៣.៧០០	២.១០០	១.០៤០	២៨០	២៦២	៣០០	៣៤០	៨៥១	៣៣៤	១៤.៣០៧	០,៣ %
ស៊ុយអែត	១៣.៣៦៨	១៤.៩៩៤	១០.០៩៨	២៥.៣១៤	១៦.០៧៩	១៧.៤១៣	១៣.៤៩៩	១០.៨៣០	១៤.១២២	១៣.១១២	១៤៨.៨២៩	៣,៦ %
ចក្រភពអង់គ្លេ ស់	៧.០៣២	៥.០៧៥	៧.០៩៩	១០.៧០០	៤.១៣៤	២.២៥០	៩.៨៦៦	៩.៤១៦	១៣.០០០	៨.៧១១	៧៧.២៨៣	១,៩ %
សហរដ្ឋ អាមេរិច	៣៥.៥៥១	៣៣.៨០៩	៣១.៧០១	៤៥.១៤៩	២៨.៧៦១	៣០.៥០៩	៣០.៣៦៤	២៣.០០០	១៧.៦០៨	២៣.៨៤៨	៣០០.៣០០	៧,៣ %
អ្ន កផ្ត ល់ជំ នួយទ្វេភាគីផ្សេងៗ ទៀត	៩.៨២៧	៤.៣៨៧	១.៥៦៨	៤.៣៨៣	២៥	៤.៩៥៥	៥០០	១.៩៨៤	០	០	២៧.៦២៨	០,៧ %
ភ្ន ាក់ងារផ្ត ល់ជំ នួយទ្វេភាគីសរុប	២០៣.៧២០	២៤៥.៣៩៩	២៣១.១៤៤	៣២២.៦១៥	២៨៤.៣០៦	២០៧.៣១០	២១២.៥៧៣	២០៦.០៦៤	២៤២.២៧៦	២៤៥.៩៦៥	២.៤០១.៣៣២	៥៨,៣ %
អង្គ ការក្រៅរដ្ឋ ាភិបាល (ប្រភពធនធានផ្ទ ាល់)	១.០៦៩	៥.៣២២	១៧.៩៤៩	២១.១០០	៣៥.៨០០	៤៩.៨៧៦	៥៦.០៩៧	៥៥.០០០	៥១.៨៥១	៤៣.៥៦០	៣៣៧.៦២៤	៨,២ %
ការប្រើប្រាស់ជំ នួយសរុប	២៥០.១៨៣	៣២១.៨៩១	៣៥៨.០៤៥	៥១៣.៣២០	៥១៨.០៨២	៣៨៣.១៨៨	៤៣៣.២៨០	៣៩៩.៧១០	៤៦៦.៨១៣	៤៧១.៨៤២	៤.១១៦.៣៥៤	១០០,០ %